

Relationer og forebyggelse på krisecentre En kvalitativ interviewundersøgelse

Theresa Larsen

Studienr.: 20154990

Gruppe 15

Specialeafhandling

Kriminologi, Aalborg Universitet

4 semester 2022

Vejleder: Sune Qvotrup Jensen

Ord: 16.450

Abstract

The focus of this criminological thesis is partner violence. More specifically the paper aims to research women's shelters also known as women's refuge and battered women's shelter in relation to relationships and prevention of further partner violence.

The research questions that this paper aims to answer is as follows: *What meanings do relationships have at shelters seen from the perspective of employees and how do employees at shelters work with prevention.*

To elaborate, explore and answer the research questions this study has incorporated two theoretical perspectives. The one theoretical perspective is Judy Kokkinns theory about the encounter between a social worker and a vulnerable group.

The other theoretical perspective is Tore Bjørgos theory about a model for prevention of crime.

The empirical findings are based on 7 interviews with employees who work at women's shelters in various places in Denmark.

To shortly sum up the thesis results it became clear that relationships in the shelters were important to be able to help and support the women. Furthermore, the employees were also depending on their colleagues' emotional support and understanding after difficult conversations with the women in the shelters. Relationships that turn into friendships could also be formed with other residents of the shelters. They could likely understand each other, because they were in the same situation as having been through partner violence themselves.

It became clear that the employees work with prevention of partner violence in two different ways. Inside of the shelters the employees used the method of processing the violence the women were exposed to.

Outside of the women's shelters employees used methods of information to the Danish population, presentations at schools and educational institutes about partner violence and teaching professionals about partner violence.

In the section of discussion, I have discussed the weaknesses and strengths in this thesis that involve too little existing research and not relevant enough research, and the strength of the theory about the encounter with vulnerable groups which can be analyzed in the empirical data.

I have discussed my results in relation to existing research which is deficient and not generalizable to all women's shelters in Denmark. It is only generalizable to the 6 women's shelters I have researched.

Last and not least I have also discussed the overall employee's agreement that women's shelters can prevent partner violence.

But the one employee who is critical about the role in which shelters can prevent partner violence, raises new research questions which gives rise to new research in the field.

Indholdsfortegnelse:

Tro- og loveerklæring	4
1. Problemfelt	5
1.1 Indledning	5
1.2 Eksisterende forskning	6
2. Problemformulering	10
2.1 afgrænsning	10
3. Begrebsafklaring	11
4. Teori	13
4.1 Relationer	14
4.2 Forebyggelse	18
4.3 Opsamling på teori afsnit	19
5. Metode	20
5.1 Videnskabsteori	20
5.2 Forskningsdesign	21
5.3 Interview	21
5.4 Interviewguide	22
5.5 Rekruttering af Informanter	24
5.6 Interviewsituationen	25
5.7 Transskribering	26
5.8 Kodning	27
5.9 Telefon vs. Live	27
5.10 Feltets sensitivitet	28
5.11 Forskningskriterier	28
6. Analyse	30
6.1 Relationer	30
6.1.1 <i>Ansatte – Beboere</i>	30

6.1.2 <i>Ansatte imellem hinanden</i>	38
6.1.3 <i>Beboere- Beboere</i>	40
6.1.4 Opsummering på relationer	44
6.2 Forebyggelse	44
6.2.1 <i>Inde på krisecentre</i>	45
6.2.2 <i>Uden for krisecentre</i>	47
6.2.3 Opsummering på forebyggelse	50
6.3 Opsamling på analysen	50
7. Diskussion	51
7.1 Styrker og svagheder på undersøgelsen	51
7.2 Mine resultater i forhold til eksisterende forskning	53
7.3 Forebyggelse på krisecentre	54
7.3.1 Opsamling på om krisecentre kan være forbyggende	56
8. Konklusion	56
Litteraturliste	59

Tro- og loveerklæring:

Det erklæres herved på tro og love, at jeg egenhændigt og selvstændigt har udformet nærværende projekt. Alle citater i teksten er markeret som sådanne, og projektet eller væsentlige dele af det har ikke tidligere været fremlagt i anden bedømmelsessammenhæng.

Jeg er bekendt med reglerne for eksamenssnyd, herunder også plagiering og har læst Aalborg Universitets regler på: <https://www.aau.dk/uddannelser/studievejledning/regler/plagiat>

Jeg er bekendt med, at overtrædelse af reglerne vil blive indberettet for rektoratet og i sidste ende kan ende med bortvisning.

Endelig står jeg inde for, at antal ord anført på forsiden stemmer overens med virkeligheden.

1.Problemfelt

1.1 Indledning

Vold er uundgåeligt i et samfund, selvom der er oprettet love imod vold. I den offentlige sfære er det hovedsageligt mænd der udsættes for vold. I de nære relationer og i familien er det derimod kvinder, som er mest udsat (Rasmussen, 2014.16). FRA- European union agency for fundamental rights lavede en undersøgelse af vold mod kvinder i EU. I denne undersøgelse vurderede FRA at 13 millioner kvinder havde været ude for fysisk vold i de sidste 12 måneder (FRA, 2014: 17). Vold anses som en overtrædelse af menneskerettighederne. I Europa er der sat fokus på dette, da Europarådet oprettede menneskerettighedstraktaten mod vold mod kvinder og vold i hjemmet. Den er kendt som Istanbulkonventionen. Ifølge konventionen er det statens opgave at forebygge mod vold, beskytte ofre udsat for vold og retsforfølge voldsudøveren. Dette sker gennem forskellige statslige instanser og NGO'er. Dette er eksempelvis krisecentre, videreuddannelse af fagfolk der arbejder med voldsramte, lægelig bistand, juridisk hjælp til kvinderne og deres børn og sikre den passende straf til voldsudøveren (Council of Europe:2-3). Danmark tilsluttede sig konventionen i 2014 og den er relevant for Danmark, fordi der årligt er 38.000 kvinder, som udsættes for fysisk partnervold (Danner, 2022; socialstyrelsen, 2020). Dette bevidner om, at der er en samfundsproblematik i Danmark. En af indsatserne for, at løse problematikken er krisecentre. Det er derfor interessant at undersøge krisecentrene, hvor kvinder udsat for vold opholder sig. Det er interessant at undersøge hvilke relationer, som finder sted på krisecentrene. Har det indflydelse på om kvinderne får den rette hjælp, vejledning og redskaber til at kunne håndtere de traumer volden har skabt. Krisecentrene er ligeledes med til at forberede kvinderne på livet udenfor centeret, således de kan få et velfungerende liv i det gældende samfund. Ifølge konventionen skal staten også sørge for at forebygge vold mod kvinder. Det er derfor spændende at anskueliggøre hvordan krisecentrene arbejder med at forebygge fremtidig vold.

Denne samfundsproblematik er kriminologisk relevant, fordi vold mod kvinder en strafbar handling. Dermed kan det kriminologiske felt være givende for at medvirke til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder.

I det følgende afsnit vil jeg præsentere tidligere eksisterende forskning.

1.2 Eksisterende forskning

I dette afsnit beskrives tidligere eksisterende forskning, således der kan dannes et overblik over forskningen på det gældende område.

Partnervold i EU:

FRA udarbejdede en undersøgelse om kvinders oplevelse med vold baseret på interviews med 42.000 kvinder fra 28 medlemslande af Den Europæiske Union. Det er den største undersøgelse i EU omhandlende vold mod kvinder. Da offentliggørelsen af resultaterne fra undersøgelsen fik EU og medlemslandene endelige sammenlignelige data. Disse data kan være med til at skabe konkrete tiltag til at bekæmpe vold mod kvinder (FRA 2014: 3,41). Der deltog ca. mindst 1.500 kvinder fra hvert land. Målgruppen var almindelige kvinder i alderen 15-74 år, som boede i et EU-land og kunne snakke mindst 1 officielt sprog i det gældende land. Det var en tilfældig udvælgelse af respondenter, og derfor er resultaterne repræsentative både nationalt og i EU. Alle interviews blev udført i respondenternes hjem. Der blev brugt et standardspørgeskema, som blev oversat til forskellige sprog som anvendes i EU (FRA, 2014: 41). Spørgeskemaerne blev lavet på papir eller med en computer af interviewerne. Spørgsmålene indeholdt praktiske spørgsmål såsom alder, uddannelse samt deres beskæftigelse. Spørgsmålene omhandlede deres erfaringer med fysisk vold, seksuel vold, psykisk partnervold, sexchikane og forfølgelse. De blev spurgt ind til om de havde oplevet vold i deres barndom, om deres holdninger og opfattelser af vold mod kvinder og vold i hjemmet. Ligeledes indebar spørgsmålene vold begået af partnere eller andre gerningsmænd (Ibid.).

I dette afsnit skildrer jeg kun resultaterne for fysisk vold begået af en kæreste eller tidligere kæreste, seksuel vold begået af en kæreste eller tidligere kæreste, partnervold og psykisk partnervold. Dermed beskriver jeg ikke resultaterne for forfølgelse, oplevelser af vold i barndommen og sexchikane.

Resultaterne viser at 22 % af alle kvinder, som har eller har haft en kæreste, har oplevet at være udsat for fysisk og/eller seksuel partnervold, siden de fyldte 15 år (FRA, 2014:17).

Samlet set har 11 % af kvinderne oplevet at været udsat for en eller anden form for seksuel vold begået af en kæreste eller en anden person siden 15 årsalderen (FRA, 2014:20).

En tredjedel af ofrene (34 %) for fysisk vold, er begået af en tidligere kæreste, har oplevet mindst fire forskellige former for vold. Volden blev begået af en tidligere kæreste, mens de var i forholdet (FRA, 2014: 22).

En ud af seks (16 %) har oplevet vold efter forholdet er stoppet (Ibid.).

Kvinder som har oplevet at være udsat for seksuel vold fortæller at de følte skam, vrede og frygt. Kvinder oplever flere forskellige langvarige psykiske konsekvenser når de har oplevet partnervold, fremfor hvis en fremmede begik vold mod dem (Ibid.).

Den rapport har givet et internationalt syn på hvor mange kvinder, der er udsat for partnervold i EU. Denne rapport er fra 2014, så den er 8 år gammel. Det betyder, at den ikke giver et direkte indblik i, hvor mange kvinder der er udsat for partnervold i 2022. Men rapporten viser, at det er en international problematik, som det er vigtigt at der er fokus på.

Forebyggelse:

Socialstyrelsen har publiceret en rapport 'Voksne, som lever med vold i nære relationer - sociale indsatser, der virker'. I denne publikation beskrives tre former for forebyggelse af vold i nære relationer. I publikationen er der beskrevet forskellige sociale indsatser som har dokumenteret effekt.

1. Primær forebyggelse:

Den primære forebyggelse omhandler "*at forebygge, at vold opstår*". (Socialstyrelsen, 2013:10) Der er forskellige sociale indsatser der virker.

Forældreundervisning hvor der indgår træning i at blive forældre og hvor de lære at håndtere konflikter. Dette amerikanske studie viser at der er lavere risiko end forventet for vold blandt unge der deltager i denne undervisning. Det er påvist at der er en sammenhæng mellem mobning og senere udvikling af antisociale og voldelige adfærd. I en international metaanalyse af forskellige undersøgelser viser at hvis skoler har en indsats mod mobning reduceres forekomsten af mobning samt andre antimobnings-kampagner har en

reducerende effekt på mobning. Dette ville kunne nedsætte risikoen for at vold i partnerforhold (Ibid.).

Tidligere vold i parforhold er tit en forløber for vold i senere forhold. I USA og Canada er der lavet indsatser som skulle forebygge vold i parforhold på længere sigt. Det er eksempelvis 'Safe Dates', 'Youth Relationship Project' og 'Fourth R: Skills for Youth Relationships'. Ingen af de tre indsatser er der kendskab til at være blevet anvendt i Danmark.

'Safe Dates' henvender sig til unge som går i 8- 9 klasse. Efter et år var de unge deltagende mindre accepterende over for kærestevold og de havde lært at håndtere vrede. De var mere bevidste om negative konsekvenser ved kærestevold samt de vidste hvilke hjælpemuligheder, som fandtes i lokalområdet til både ofre og udøver af vold (Ibid.).

'Youth Relationship Project' er for unge som har alderen 14- 16 år, der har været udsat for overgreb eller omsorgssvigt i barndommen. Ved hjælp af denne indsats skal de lære at danne sunde ikke- voldelige forhold til kærester. De får oplæring i konfliktløsning og kommunikation. Indsatsen har haft en positiv effekt på unges konflikthåndtering og deres kompetencer for at lave venskaber og kæresteforhold på fælles vilkår (Ibid.).

'Fourth R: Skills for Youth Relationships' indebære 21 undervisningstimer på 75 minutter og er tilegnet for 13- 17-årige. Det foregår i skoleklasser, hvor læreren har fået undervisning i indsatsen. Hensigten er at forstærke sunde relationer og hæmme vold, seksuel risikoadfærd og misbrug. Det er påvist at unge som har deltaget har mindre kærestevold end dem som ikke har deltaget i indsatsen (Ibid.).

2. Sekundær forebyggelse:

Den sekundære forebyggelse "*er at stoppe volden og forebygge gentagen vold*". (Socialstyrelsen, 2013:11).

Alkohol er en stærk faktor for at der udøves vold mod en partner har flere undersøgelser vist herunder bl.a. i Sverige. Derfor sandsynliggøres det at behandling af alkoholmisbrug ville kunne mindske partnervold. Dermed kunne en behandling som har fokus på både misbrug og partnervold være mere effektivt end hvis de to behandlinger skete uafhængigt af hinanden. Flere internationale undersøgelser har vist individuel behandling af misbrug

har nedsat hyppigheden af partnervold. Alternativ til vold har i Danmark specialiseret sig i partnervold og alkoholmisbrug (Ibid.).

Sammenfatning af forskning fra Skandinavien, England, Amerika og Canada fra 2007 har påvist, at forskning og evaluering af behandling til voldsudøvende ikke kan vise entydige effekter med høj evidens. Dette er fordi der er mangel på kontrolgrupper, empirisk materiale samt at der kun er fokus på korttidsvirkninger af behandlingen. Partnervold skyldes primært af magt og dominans, så derfor anses Anger management ikke som en god behandling (Ibid.).

En evaluering af fire behandlingstilbud til mænd som udøver partnervold blev i 2011 udgivet af Socialstyrelsen. Behandlingen indebar i alle fire behandlingstilbud, at udøveren tager ansvar for volden. De bliver givet nogle redskaber til at undgå vold både den fysiske og psykiske. Alle klienterne mente behandlingen har hjulpet deres parforhold og voldelige adfærd. Behandlerne vurderede ligeledes at der generelt er en nedsat voldelige adfærd hos klienterne (Ibid.).

3. Tertiær forebyggelse:

Den tertiære forebyggelse er "*at reducere følgevirkningerne af volden*" (Socialstyrelsen, 2013:12).

'Ud af voldens skygge' er et projekt af mødrehjælpen, der et tilbud for kvinder som er i et voldsramt forhold eller på vej ud af et forhold med vold. Her tilbydes de et rådgivnings og behandlingsforløb. Det indebærer et stabiliseringsforløb, derefter et gruppeforløb og efterværnssamtaler. Kvinderne får viden om det, at være udsat for vold. De får bearbejdet deres oplevelser med volden og så reduceres voldens følgevirkninger. Evalueringen af projektet viser har en positiv virkning på kvinderne, da deres psykiske følgevirkninger formindskes samt kvinderne får mere kontrol over deres liv (Ibid.).

I Danmark har der været afprøvet interventionscentre for par der lever med vold i forholdet. Indsatsen forsøger at stoppe volden og reducere følgerne af partnervold. Interventionscentrene skal støtte og rådgive dem som udsættes for vold, samt rådgive og orienter

om behandlingsmuligheder til den som udøver vold. Det foregår mobilt og er et forsøgsprojekt i Østjyllands politikreds (Ibid.).

Denne rapport har givet indblik i nogle forskellige metoder, som der kan anvendes for at forebygge partnervold. En af metoderne beskrevet i afsnit anvendes også på krisecentrene.

Den eksisterende forskning har haft indflydelse på specialets problemformulering. I næste afsnit forklares problemformuleringen.

2 Problemformulering

Ud fra den eksisterende forskning samt interesse for partnervold har jeg udarbejdet en problemformulering, som anvendes i dette speciale:

Hvilke betydninger har relationer på krisecentre set ud fra ansattes perspektiv samt hvordan arbejder ansatte på krisecentre med forebyggelse.

I dette speciale er der fokus på relationer på krisecentre og hvilken indvirkning det for krisecentrene. Der bliver taget udgangspunkt i de ansattes perspektiver på relationer både til kvinderne og ansatte. Ligeledes er forebyggelse essentielt i dette speciale, hvor der forskes om forebyggelsesarbejdet på krisecentre.

Ud fra problemformuleringen vil det være nødvendigt at afgrænse feltet som forskes i specialet.

2.1 Afgrænsning

Jeg har i specialet valgt, at afgrænse feltet så der er fokus på kvinder udsat for vold. Dette er fordi størstedelen, er kvinder som udsættes for partnervold (Socialstyrelsen, 2019; Danner, 2022).

Jeg har besluttet at afgrænse så man undersøger forebyggelse inden for krisecentrene, for at mindske forskningsfeltet.

Specialet er afgrænset til forskellige typer for vold, som kan opstå i et parforhold. Derfor er stalking ikke medtaget i specialet, selvom kvinderne kan være udsat for stalking samt overvågning af udøveren.

I det efterfølgende afsnit defineres specifikke begreber, som bliver anvendt i specialet.

3 Begrebsafklaring

I dette speciale vil specifikke begreber blive nævnt, og det er således vigtigt at definitionerne for begreberne er klare og gennemskuelige. Det er vigtigt den rette forståelse af begrebet anvendes i specialet, så ikke der opstår misforståelse og fejlfortolkning i specialet.

Partnervold: WHO definerer partnervold på følgende måde:

“refers to behaviour by an intimate partner or ex-partner that causes physical, sexual or psychological harm, including physical aggression, sexual coercion, psychological abuse and controlling behaviours.” (WHO, 2021)

I specialet anses volden ud fra WHO-definition af partnervold. Det vil sige når jeg skriver partnervold er det indenfor denne ramme som menes og ikke andre eksisterer definitioner af partnervold.

Der eksisterer flere forskellige former for vold. De vil blive defineret som følgende:

Fysisk vold:

“Fysisk vold er en handling, der - uanset formålet - krænker en anden persons integritet, og som kan skræmme, smerte eller skade personen.” (Socialstyrelsen, 2022)

Specialet bruger denne betegnelse for at beskrive hvad fysisk vold involvere.

Psykisk vold:

“Psykisk vold i nære relationer er gentagne handlinger, som nedgør, ydmyger, krænker, manipulerer, truer eller isolerer. Handlingerne kan ske i affekt eller være planlagte og have til formål at kontrollere eller begrænse den voldsudsattes livsudfoldelse.” (Lev uden vold, 2018)

Det er denne definition som anvendes i specialet, når psykisk vold skildres.

Seksuel vold:

“Direkte eller indirekte tvang til at udføre seksuelle handlinger, som en anden person ikke ønsker.” (Socialstyrelsen, 2019)

Denne betegnelse bruges, når man mener seksuel vold

Økonomisk vold:

“Økonomisk vold er, når en person udnytter en anden person økonomisk eller fratager en anden person den økonomiske frihed.” (Danner)

En af underkategorierne som udgør partnervold er økonomisk vold. I specialet er dette denne betegnelse som bruges.

Materiel vold:

“Materiel vold er, når en person bevidst ødelægger en anden persons ejendele eller nægter personen adgang til dem.” (Danner)

Materiel vold tager udgangspunkt i denne definition af begrebet.

Partnervold indebærer ofte en kombination af flere voldsformer. Dette vil også være gældende i dette speciale. Men specialet er ikke interesseret i de forskellige typer voldsformer, men anvender begrebet partnervold mere overordnet.

Relation er essentielt begreb i specialet. Det bliver defineret sådan:

“the way in which two people or groups of people feel and behave towards each other” (Cambridge Dictionary)

I specialet tages der udgangspunkt i denne definition. Det er dermed dette som har betydning, når relation bliver brugt i specialet.

Et andet begreb der er vigtigt for specialet er forebyggelse. Det defineres således:

Forebyggelse:

“det at (forsøge at) hindre noget uønsket i at opstå eller brede sig ved at træffe bestemte forholdsregler” (Den danske ordbog)

Det er denne definition som anvendes i specialet, når man skal forstå begrebet.

Der er dermed forklaret hvordan forskellige begreber skal forstås i specialet. De er væsentlige i mit speciale for, at kunne besvare min problemformulering.

På baggrund af problemfeltet og problemformuleringen er specifikke teorier relevant til mit speciale. I det følgende afsnit redegøres teorien.

4. Teori

I det følgende afsnit vil der blive præsenteret teorier, som er vurderet væsentligt for projektet. Jeg har valgt at tage udgangspunkt i Judy Kokkinn teori om socialt arbejde, specifikt hendes teori om relationer. Denne teori er valgt, fordi der er fokus på relationer mellem en professionel og en sårbar gruppe. Det samme gør sig gældende i mit speciale, da kvinder udsat for partnervold er en sårbar gruppe. Teorien skildrer behandlerrelationen, som man kan argumentere for også er gældende mellem ansatte og kvinderne på krisecentrene.

Dette gør at teorien bliver relevant for specialet. Teorien skal gerne kunne hjælpe mig med, at besvare min problemformulering.

Jeg har valgt Bjørgo generelle præventive mekanismer til at besvare forebyggelsesproblematikken i problemformuleringen. Denne teori er relevant, fordi den indeholder to præventive mekanismer, som man kan argumentere for er gældende når krisecentrene forebygger partnervold.

4.1 Relationer

Judy Kokkinn har arbejdet med socialt arbejde i Norge og har udgivet bogen 'Profesjonelt sosialt arbeid' fra 1998. I bogen får man et indblik i socialt arbejdes historie, værdigrundlaget for socialt arbejde og udviklingen af professionen socialt arbejde. Hun arbejder både på individ- gruppe og samfundsniveau. I bogen beskrives relationer, kommunikation og ulige roller i socialt arbejde. Det er relationen mellem socialarbejder og klient, som er relevant for specialet.

Mødet mellem klient og socialarbejder:

Socialarbejderens klient er oftest i krise, når de ankommer til et møde. Krisen forårsager en hæmmet handlemønstre eller forsvarsmekanismer. Dette skal socialarbejderen være bevidst om. Mødet mellem socialarbejder og klient kan skabe forandring, hvis man anerkender klientens situation og erkender farerne. Klienten kan dermed se sine styrker og svagheder, og muligvis nye sider af sig selv. Socialarbejderen kan udarbejde nye handlingsmåder. Dette kan være med til at klienten kan se, hvordan de håndterede tidligere traumer og kriser. Gennem mødet med socialarbejderen kan klienten blive bedre til at klare nye kriser som kan opstå i livet (Kokkinn 2005: 117-118).

Socialarbejderen den betydningsfulde anden:

I 1999 formulerede Shulman socialarbejderen som den betydningsfulde anden for klienten. Dette begreb er udarbejdet af G.H Mead (1934) men ligner Cooley's (1993) begreb om 'the looking-glass self', der beskriver hvordan social interaktion er med til at skabe anerkendelse og selvbekræftelse. For at en socialarbejder kan blive betydningsfuld for en klient, skal der skabes en god relation mellem dem. Socialarbejderen skal være både klog

og følelsesmæssig for, at etablere et tillidsfuldt samarbejde med klienten (Kokkinn 2005:130).

Relationer:

Det følgende citat beskriver en relation:

“Substansen i relasjonen er en dynamisk interaksjon av følelser, holdninger og de verdiene de representerer, slik de kommer til uttrykk i blikk, stemmeleie, kroppsholdning, håndlag og ord, det vil si gjennom samspill, samhandling og samtale. Relasjonen er derfor den holdnings- og følelsesmessige rammen for samtalen” (Kokkinn 2005: 144).

Citatet beskriver at relationen skaber rammen for samtaler og det sker gennem samspill med andre mennesker. Forskellige faktorer har indflydelse på hvordan relationen bliver. Det er f.eks. blikket, stemmelejet, kropsholdning eller ord.

En relation mellem en socialarbejder og en klient er både midlertidig og ikke så følelsesmæssig indgribende, som en nær relation. Der findes partnerskab i forretning og foreningsliv, hvor fælles interesser skaber partnerskabet. De har en gensidig respekt for hinanden, åbenhed og målsætninger. Dette bliver grundlaget for deres arbejde (Kokkinn 2005:130-131). En anden relation er behandlerrelationen, som har et andet formål. Der er en anden følelsesmæssig forbindelse, som er en forudsætning for relationen. I en behandlerrelation er tillid og følelsesmæssig indlevelse en forudsætning for et samarbejde. Sådan en relation kan være med til at ændre klientens selv billede, samt se nye muligheder. Selvbilledet er skabt af nære vigtige personer eller oplevelser (Kokkinn 2005: 136-137). Behandlingsrelationen skal være god og tillidsskabende for at klienten kan bruge socialarbejderen, som samarbejdspartner til at udvikle bevidstheden om sig selv og sin situation. Ved den tillid som udvikles i relationen, kan socialarbejderen hjælpe klienten med at ændre sit fokus på sin situation. De kan hjælpe med at klienterne får de rette ressourcer, skabe håb og tro på hendes situation kan ændres. Det kan medføre til positiv selvværdsfølelse, anerkendelse, fornyet energi, og forsøg på opnå nye mål (Kokkinn 2005: ibid.).

Jay Haley (1963) udarbejdede begreberne 'komplementær', 'asymmetrisk', 'symmetrisk' til at beskrive relationerne. 'Symmetrisk' anvendes om vennesforhold hvor de er ligeværdige. 'Asymmetrisk' anvendes når der er en magtforskel mellem parterne, indflydelsen en skæv og ulige positioner. Et komplementært forhold har gensidig afhængighed. De har forskellige roller at udfylde. Indenfor komplementære forhold varierer asymmetrien afhængig af parternes positioner. En socialarbejder og klient har et komplementært forhold, hvor asymmetrien varierer (Kokkinn 2005:131).

Ohnstad (1993,1998) skildre hjælper/ klient relationen som kunstig. Han mener det er det som giver hjælperen frihed til, at analysere det som sker for dernæst at hjælpe. Relationen skal være professionel og ikke gøres til andet. Relationen er anderledes, da den ikke opstår som andre sociale interaktioner. Det er ikke et ligeværdigt forhold. Den ene har mere indflydelse og kontrol over en række faktorer end den anden. Klienten indtager en underlegen position. Socialarbejderen skal være varsom og ydmyg over for klienten. Magtbalancen er forskellig afhængig af om man har et partnerskab eller en behandlingsrelation. I en behandlingsrelation tager hjælperen mere ansvar for forløbet i arbejdsprocessen end ved partnerskab (Kokkinn 2005:131-132).

Blikket:

Skjervheim (1976) beskriver hvordan man i en relation kan tingsliggøre et menneske ved, at definere dem som en diagnose eller objekt. Blom (1994) tager udgangspunkt i Sartres antagelse om, at i et samspil med andre bliver man bevidst om ens forhold til sig selv og til den anden. Når en anden retter sit fokus mod en, stopper man med at anse personen som et objekt. Man begynder at se personen som et subjekt, som har sin egen personlighed (Kokkinn 2005: 143). Gennem den andens blik bliver man bevidst om sig selv, da man nu kan se sig selv sådan som personen ser en. Det gør det nemmere, at vide hvordan man får skabt tillid, så klienten stoler på en. Når man bliver bevidst om, den anden på den måde, kan personen blive vigtig for en. Dermed opstår der en relation mellem dem. På grund af dette tillidsforhold kan den anden person begynde, at forstå hvordan andre ser personen, da man betragter sig selv udefra. En relation kan forbedres, hvis klienten forstår at socialarbejderen ser dem som en person. Ved at betragte sig selv udefra, og hvordan andre opfatter dem kan klienten muligvis se nye sider af sig selv (Kokkinn 2005: ibid).

De fire afsnit, mødet mellem socialrådgiver og klient, den betydningsfulde anden, behandler relationen og blikket, skal bruges til at analysere hvad der sker i relationen mellem ansatte og beboere. Derudover skal Jay Haleys (1963) og Ohnstads (1993) begreber bruges til at forstå hvilke magtrelationer der eksisterer på krisecentrene.

Åbenhed for at udtrykke følelser:

Biestek (1957 og 1994) mener der er syv elementer, som kendetegner den professionelle relation mellem socialarbejderen og klienten. Det første element er 'Åbenhed for at udtrykke følelser' (Kokkinn 2005:144). Det er vigtigt at socialarbejderen er opmærksom og bevidst om klientens behov for, at få talt om sine følelser både positive og negative. Socialarbejderen skal være lyttende og engageret og ikke dømmende klientens følelser. En del af processen kan muligvis være, at få åbnet op for følelserne. Det kan især være grænseoverskridende, at tale om tabubelagte emner sådan vold, seksuelle overgreb, pengeproblemer, dødsfald. Derfor er det vigtigt at socialarbejderen kan rumme disse følelser og møder personen så åben, empatisk og fordomsfri som muligt. Det er vigtigt en klient føler sig tryk nok til, at tale om følsomme emner (Kokkinn 2005: 144-146).

Kontrolleret følelsesmæssig involvering:

Socialarbejderen skal samtidig være professionel uden at blive personlig involveret med klienten. Dette betyder de ikke skal vise egne følelser og holdninger. Shulman (1999) mener ikke man kan have et professionelt jeg og et personligt jeg. Der sker en blanding, hvor man både er professionel samtidig med, at man kan forstå klienten og har indlevelse for deres situation. De skal kunne finde en balance mellem at være nære med klienten, samtidig med socialarbejderen holder en professionel distance til klienten (Kokkinn 2005: 146)

Åbenhed for følelser og kontrolleret følelsesmæssig involvering vil blive anvendt for at forstå den adfærd ansatte har over for hinanden og for kvinderne.

Det fremgår tydeligt i teorien, hvor vigtigt relationer er mellem socialarbejderen og klienten. Det er vigtigt for at få et godt og givende samarbejde, som kan hjælpe klienten ud af sin krise.

4.2 Forebyggelse

Bjørgerud udvikler en generel og helhedsorienteret forebyggelsesmodel, som er udarbejdet ved at der indgår fire forskellige forebyggelsesmodeller til en samlet model. De fire modeller er

beskrevet i bogen *Preventing crime a holistic approach* (2016). De fire modeller kaldes 'Criminal justice crime prevention', 'Social crime prevention', 'Situational crime prevention' og 'The risk management prevention' (Bjørgerud 2016:1-2). Denne samling af modellerne er blevet til 9 præventive mekanismer. De er følgende:

1. Bygge moralske barrierer mod kriminalitet
2. Reducer rekruttering til kriminelle miljøer
3. Afskrække ved trussel om straf
4. Afværge ved at opdage og standse kriminelle handlinger før de sker
5. Uskadeliggøre ved at fratage gerningspersoner evnen til at begå lovbrud
6. Beskytte sårbare mål
7. Reducere skadevirkninger
8. Reducere gevinster ved kriminelle handlinger
9. Hjælpe personer som har begået lovbrud til at (re) etablere et normalt liv"

(Bjørgerud 2016:2)

I dette speciale er det kun nødvendigt at tage udgangspunkt i to af modellerne 'The social crime prevention' og 'The risk management model of crime prevention'

Dette er fordi kun 2 ud af de 9 præventive mekanismer, er relevante for mit undersøgelsesfelt. Det gælder nr. 6. Beskytte sårbare mål og nr.7. Reducer skadevirkninger.

Den første mekanisme at beskytte sårbare mål beskrives i 'The social crime prevention model'.

Modellen omhandler de grunde til mennesker begår kriminalitet. Kriminalitet kan tit forstås ud fra strukturelle mekanismer, der gør de bliver kriminelle. Men kriminalitet kan også grundes gruppepres, medier og af alkohol eller stoffer. Ligeledes kan det være individuelle

karaktertræk som aggression, psyke eller dårligt selvværd. Der kan laves forebyggelse som er rettet mod ofre eller pårørende. Denne forebyggelse er tryghedsskabende (Bjergo 2016: ibid).

I dette speciale er forebyggelse for ofre interessant. Ofrene udgøres af kvinder udsat for partnervold. Krisecentrenes formål er at beskytte sårbare individer, som er udsat for en krise. Denne type forebyggelse er tryghedsskabende og har til formål at være en sikker base for kvinderne.

Den anden mekanisme reducer skadevirkninger skildres i 'The risk management model'.

Model angiver hvor stor en risiko der er for at forbrydelser sker, samt at sikre at forbrydelser holdes på et acceptabelt niveau. Risiko er produktet af sandsynligheden for en uønsket skadelig hændelse sker. Sandsynlighed fastslår, hvor stor sandsynlighed der er for, at kriminalitet forekommer. Konsekvenser beskriver det mulige udfald af kriminaliteten såsom menneskeliv og materielle skader. Sårbarhed omhandler en genstands manglende evne til at modstå kriminalitet og til at få det tilbage til den stand som før kriminaliteten (Bjergo 2016:13).

I dette speciale er sårbarhed vigtigt da det omhandler hvordan man mindsker skaderne af kriminaliteten. På krisecentrene arbejder ansatte med at bearbejde kvindernes følgevirkninger af den vold som de er blevet påført.

4.3 Opsamling på teori afsnit

Judy Kokkinns teori er individorienteret og praksisnær omkring mødet mellem en socialarbejder og en klient. Det modsatte gør sig gældende om Bjergos teori om forebyggelse. Teorien er helhedsorienteret og gælder på stort set al kriminalitet. Den giver et mere overordnet og bredt perspektiv på forebyggelse af kriminalitet. Ved at anvende de to teorier sammen kan man få et nuanceret indblik i relationer og forebyggelse på krisecentrene. Man kan argumentere for at forebyggelsesarbejdet ikke kan ske på krisecentrene medmindre de har opbygget gode og tillidsfulde relationer til kvinderne på centrene. Dette er fordi forebyggelsesarbejdet indebærer voldsbearbejdelse for kvinderne. Det arbejde får de bedste

resultater, hvis der eksisterer gode relationer. Derfor kan man argumentere for de to teorier har en indflydelse på hinanden. Teoriene bidrager til at gøre os klogere på relationer og forebyggelse på krisecentrene.

5. Metode

5.1 Videnskabsteori

Fænomenologi omhandler det som kommer til syne eller opstår for ens bevidsthed. Målet i fænomenologien er at undersøge fænomenet, som de er i sig selv. For at kunne se fænomenet, skal forskeren lægge de forestillinger og opfattelser væk, som ellers anvendes til at forstå situationer i hverdagen.

Fænomenologi blev grundlagt af Edmund Husserl (1859-1938). Han var ikke interesseret i den objektive tilgang som positivismen havde til videnskaben, men hvordan hvert enkelt subjektivt erfarede et fænomen. Husserl mente man skulle undersøge den levede verden, også kaldet '*Livsverden*'. Livsverden er forskellige fra menneske til menneske og det er ud fra den man erfarer verden.

I fænomenologien er et begreb kaldet '*intentionalitet*' som betyder at vores bevidsthed altid er rettet mod noget bestemt eller være bevidst om et givent fænomen. I fænomenologien undersøges det oplevede sådan som det enkelte subjekt har erfaret det. Et betydningsfuldt begreb i fænomenologien for forskeren er '*epoché*' hvilket betyder at man skal sætte sine egne forståelser og meninger i parentes og undersøge, samt beskriver genstandsfeltet neutralt uden at påvirke det med egne holdninger og forståelser. Forskeren sætter sig selv i parentes for at undersøge fænomenet (Birkler, 2014:103-111).

Denne videnskabsteori er relevant for specialet, da jeg ønsker at undersøge en del af de ansattes livsverden nemlig deres arbejdsliv. Jeg vil gerne undersøge hvilke betydninger relationer har på krisecentre ifølge de ansatte. Jeg er dermed interesseret i deres erfaringer og hvordan de interagerer med kvinderne. I forhold til forebyggelse er jeg optaget af deres faglige vurdering om, hvordan de arbejder med forebyggelse.

I det følgende afsnit vil jeg gennemgå mit forskningsdesign.

5.2 Forskningsdesign

Specialet er en kvalitativ interviewundersøgelse, hvor undersøgelsen er baseret på interviews.

Der findes 65 kvindekrisecentre i Danmark, inklusiv specialiserede krisecentre omhandlende æresrelateret problematikker, misbrug af euforiserende stoffer eller psykiske lidelser (Aaberg:2020), (Lokk: 2022). I specialet er jeg interesseret i traditionelle krisecentre, hvor fokus er at beskytte, rådgive, vejlede og hjælpe kvinder udsat for vold. Jeg er således ikke interesseret i sideløbende problematikker, som kan forekomme samtidig med volden såsom misbrug. Mit fokus omhandler relationer på krisecentre. Der er anvendt seks krisecentre i interviewundersøgelsen. Jeg vil gerne undersøge hvilke betydninger relationer har på krisecentrene, og hvordan de arbejder med forebyggelse af partnervold. Dette vil gøres med interviews af ansatte på krisecentrene.

I det næste afsnit vil jeg præsentere interviewprocessen og beskrive relationen mellem interviewer og informant.

5.3 Interview

I specialet er anvendt interviews, fordi metoden er god til at man kan komme i dybden med et emne. Man kan derfor få en detaljeret forståelse og mulighed for at få en persons verdenssyn, ved at kunne stille dem spørgsmål (Au, 2022).

Der er syv kvalitative interviews i mit speciale, med hjælp fra seks forskellige krisecentre fordelt rundt om i Danmark.

I dette speciale er der anvendt semistruktureret interviews, som fungerer godt med den fænomenologiske tankegang. Ud fra semistruktureret interviews er det muligt at få et indblik i de ansattes perspektiv på relationer f.eks. ved at være åben for dialogen afviger fra interviewguiden. Dermed styres samtalen ikke, men lader det være op til informanten hvor samtalen føres hen. Interview er valgt til undersøgelsen, da dette er en effektiv og dybdegående måde at indsamle empiri.

Interviewene skulle gerne kunne hjælpe mig med at få viden om, hvilke betydninger relationer har på krisecentre set ud fra ansattes perspektiv. Derfor er informanterne ansatte, der arbejder på krisecentre. Informanterne har forskellig faglig baggrund. Dette indebærer en pædagog, socialrådgivere og en enkelt leder. Informanterne har forskellig erfaring med, at arbejde på et krisecenter der strækker sig fra 9 mdr. - 10 år. Dette vil påvirke deres besvarelse. Dette vil resultere i en bred og varieret besvarelse. Informanterne kan fortælle om deres relationer med kvinderne. Deres forskellige arbejdsfunktioner har selvfølgelig en indflydelse på, hvordan de kan besvare spørgsmålene. Dette vil blive belyst i analysen. De kan forklare hvordan de arbejder med forebyggelse af partnervold. Derudover kan de bidrage med forslag til bedre forebyggelse. Interview er relevant når man arbejder fænomenologisk, fordi man får mulighed for at spørge ind til informantens livsverden, og får indblik i hvordan de betragter et givent fænomen. Der er således mulighed for at stille opfølgende spørgsmål, hvis man føler dette behøves. Dermed kan man få en stor, nuanceret og varieret mængde empiri.

I de følgende afsnit beskrives fremgangsmåden af interviewene.

5.4 Interviewguide

Jeg startede med at udarbejde en interviewguide (Bilag 2) ud fra min problemformulering. Dette skulle være med til at strukturere interviewene (Brinkmann 2015:185). I starten af interviewguiden beskrives formelle informationer såsom retten til at være anonym, retten til at trække sit samtykke tilbage og ikke indgå i specialet og retten til at læse det færdige transskribering samt speciale.

Interviewene skulle være semistrukturerede. Dette betød at jeg ville holde mig til de nedskrevne spørgsmål, men samtidig være åben for at der kunne opstå nye spørgsmål afhængig af informanternes svar (Brinkmann 2015:411).

Interviewguiden havde jeg inddelt i tre forskellige overordnede temaer som **introduktion**, **dagligt arbejde** og **forebyggelse**.

Hvert tema havde spørgsmål som knyttede sig til emnet.

Introduktion (Bilag 2).

- De givne spørgsmål blev stillet, således informanten kunne blive præsenteret. Derudover få et overblik på deres arbejdsfunktion.

I det andet tema dagligt arbejde (Bilag 2) fokuseres der på de ansattes daglige arbejde, kvindens situation, voldstyper, relationer på krisecenteret samt følelser.

Dagligdags spørgsmålene

- stilles så jeg kan få en bedre forståelse af deres dagligdag, samt hvilke opgaver de har på centeret.

Kvindens situation

- Ud fra det spørgsmål kan jeg få en ide om hvad der kendetegner disse kvinder der kommer på centeret og hvilke og hvordan de kan arbejde med deres problematikker. Jeg spørger ind til medarbejdernes relation til kvinderne for at få et kendskab til deres relation til hinanden og hvordan de omgås hinanden.

Voldstyper

- Dette er et relevant spørgsmål for at definere de forskellige typer vold der eksisterer og for at indblik i hvilke som forekommer på centrene.

Relationer

- Jeg spørger efter dette for at etablerer kvindernes indbyrdes forhold til hinanden. Kan de finde støtte i hinanden ved at de alle har været udsat for vold. Eller kan de ikke rumme hinandens smerte og kun kan håndtere deres egen situationen.

Kontakt

- Denne slags spørgsmål kan give kendskab til om de vedholder en form for relationen og om dette kan medvirke til at forebygge at de ikke kommer i et voldeligt forhold igen.

Følelser

- Dette spørgsmål er vigtig da det omhandler hvordan de arbejder med kvinderne, og hvordan de hjælper dem med at bearbejde svære følelser. Spørgsmål om håndtering af følelser da det påvirker hvordan de arbejder med kvinderne og om de kan lade være med til tage arbejdet med hjem.

Det tredje tema (Bilag 2) omhandler spørgsmål om forebyggelse på krisecenteret, bevidstgørelse af tilstedeværelse, fokus på kvinder udsat for vold samt forberedelse.

Forebyggelse på krisecenter

- Det er interessant at spørge om forebyggelse, da dette er et spørgsmål i min problemformulering og dette jeg vil undersøge. Derfor skal jeg spørge ind til hvordan de kan forebygge volden. Både som en forebyggende foranstaltning, men også hvordan de undgår kvinderne kommer i nye voldelige forhold.

Fokus på kvinder udsat for vold

- Dette er vigtigt da dette er med til at styrke forebyggelse på dette område og hvordan krisecentrene gør opmærksomme på sig selv. Så flere kvinder vil benytte centrene. Ligeledes så det kan gøre partnervold mindre tabubelagt og gøre det mere en dagsorden at fokusere på vold om kvinder.

Forbedring

- Der spørges ind til dette for at tydeliggør hvilke andre ting man kan gøre for at forbedre forebyggelse ud fra fagpersoner, der arbejder med dette til dagligt og dermed har relevante tilføjelser.

(Bilag 2)

Afslutningsvis takkes der for deltagelse i interviewet.

Sideløbende med at interviewguiden blev udarbejdet, begyndte jeg at kontakte relevante informanter.

5.5 Rekruttering af informanter

Rekruttering af informanterne fandt sted ved at jeg ringede rundt til forskellige krisecentre. Jeg startede med at ringe til Frederikshavn krisecenter, da det lå geografisk tæt på. Jeg startede med at få 2 interviews med en leder og en socialrådgiver. Jeg ringede til Hjørring, hvor jeg fik et liveinterview med en socialrådgiver. Derefter ringede jeg til Aalborg krisecenter, men de havde travlt og var optaget. Så de var ikke interesseret i at deltage i et interview. Herefter ringede jeg til Silkeborg krisecenter, hvor jeg fik aftalt et telefoninterview med en pædagog. Jeg ringede til Randers krisecenter og vi blev enige om at lave et telefoninterview. Jeg ringede til Holstebro krisecenter og de ville gerne lave en skriftlig

besvarelse af interviewet. Derudover kom jeg i kontakt med Frederiksværk krisecenter over e-mail. De ville også gerne besvarer interviewet skriftligt.

Dette betød at jeg fik syv informanter. Alle informanterne var kvinder. Grundet mangel på tid samt arbejdsressourcer besluttede jeg at syv interviews var fyldestgørende.

I det følgende afsnit beskrives selve interviewsituationen.

5.6 Interviewsituationen

Der er foretaget 4 telefoninterviews, 1 live interview samt 2 skriftlige besvarelser. Telefoninterviewene var nødvendige, da det foregik mens samfundet var præget af Corona. Der var ikke mulighed for at mødes ansigt til ansigt. Derfor var jeg nødt til at anvende telefoninterviews. De 2 skriftlige besvarelse blev brugt, da informanterne ønskede at anvende denne metode. Under telefon og live interviewene optog jeg samtalen. Så jeg kunne gennemlytte det, når jeg transskriberede interviewene.

Live interviewet foregik på et krisecenter i Hjørring. Der interviewede jeg en ansat socialrådgiver. Det foregik således at vi sad over for hinanden ved et bord. Jeg anvendte min telefon til at optage interviewet. Ud fra interviewguiden stillede jeg spørgsmål og opfølgende spørgsmål, når jeg følte det var nødvendigt. Da vi var i gang med interviewet, blev det pludselig afbrudt da hun skulle hjælpe en kollega. Nogle minutter senere vendte hun tilbage og vi kunne fortsætte interviewet. Til sidst takkede jeg hende for at deltage i interviewet.

Under interviewet gjorde jeg mit bedste for at udføre arbejdet på en professionel måde, samtidig med at det også skulle være behageligt.

Vores interaktion var god og før interviewet begyndte spurgte hun ind til min uddannelse og mit speciale. Under interviewet var vi gode til at holde samtalen gående og hun var god til at give længerevarende svar. Hun brugte kropssproget, når hun besvarede spørgsmålene. Hun grinte også under interviewet og det gav en god stemning.

Da jeg lavede telefoninterviewene befandt jeg mig ved et bord i min stue. Jeg brugte igen en telefon til at optage samtalen.

De to første interviews talte jeg henholdsvis med en leder og en socialrådgiver begge fra Frederikshavn krisecenter. Begge interviews gik godt og dermed fik jeg anskaffet empiri til specialet.

Derefter interviewede jeg en pædagog fra Silkeborg krisecenter. Interviewet var godt og brugbart.

Til sidst interviewede jeg en socialrådgiver fra Randers krisecenter. Interviewet var fint og kunne dermed indgå i min empiri.

Derudover modtog jeg to skriftlige besvarelser over mail. Begge informanter var socialrådgivere.

Den ene besvarelse kom fra Holstebro krisecenter. Alle spørgsmål var besvaret og kunne dermed bruges som empiri.

Den anden besvarelse fra Frederiksværk krisecenter var en smule mangelfuldt. Der var et spørgsmål informanten ikke forstod. Derfor blev hun nødt til at springe det over. Dette kunne være undgået, hvis der var kommunikation mellem interviewer og informant, som ved live og telefoninterviews. Der ville der være mulighed for, at omformulerer et spørgsmål eller stille uddybende spørgsmål for derved, at få en bedre besvarelse.

Efter interviewene er lavet skal de omskrives fra tale til skriftsprog. Det hedder transskribering.

Dette vil jeg beskrive i det efterfølgende afsnit.

5.7 Transskribering

Når man har færdiggjort interviewene er det næste skridt at transskribere sine interviews. Transskribering er at oversætte talesprog til skriftsprog, således der kan analyseres på empirien. Når man skal transskribere skal man træffe nogle valg. Et eksempel kunne være om fyldord som øh, åh og andre ord skal nedskrives. Eller om pauser, tonefald, kropsbevægelse eller følelsesudtryk skal medtages (Brinkmann 2015:238-240).

I mine transskriberinger (Bilag 4-10) er informanterne anonyme og der anvendes et andet navn end deres rigtige. Jeg medtager ikke fyldord som øh, åh, hm eller uh. Der bliver brugt gentagelser for at man forstår vigtigheden af ordet. Der bliver brugt spørgsmålstegn, når nogen stiller et spørgsmål. Der bruges ikke komma, fordi man ikke skal fortolke på empirien endnu, men bare skrive det ordret. Jeg har skrevet hvis der er et ord jeg ikke kan høre.

Alle 7 transskriberede interview er vedlagt som bilag i specialet.

I det følgende afsnit beskrives kodningen

5.8 Kodning

Ved kodning gennemlæses empirien, og koder relevante afsnit. Kodning er med til at skabe et overblik over sit materiale. Der anvendes tit nøgleord til hvert afsnit, således man senere kan analysere afsnittet. Kodning kan være begrebsstyret eller datastyret. Det vil sige om man bruger koder som allerede er dannet eller først senere udvikler koder, mens materialet gennemgås (Brinkmann 2015:261-263).

I mit speciale vil jeg anvende datastyret kodning. Jeg vil lede efter mønstre og temaer som så kodes. Jeg vil lade empirien fortælle hvilke temaer som kommer ud af det.

I det efterfølgende afsnit beskrives live interview over for telefoninterview

5.9 Telefon vs. live

Jeg vil i dette afsnit beskrive fordele og ulemper ved live og telefoninterviews. I specialet har jeg anvendt både live interview og telefoninterview. Dette gør at de to slags interview giver forskellig empiri, afhængig af hvilken slags interview det bliver.

Ved live interviews hvor man sidder overfor hinanden, kan man få en helt anden relation til hinanden. Man kan kigge hinanden i øjnene og fortolke ansigtsudtryk. Det gør det vigtigt for, at forstå helheden af hvad der bliver sagt. På samme måde kan man se kropsbevægelser og indlevelse, som kan være afgørende for at forstå svaret.

Dette gør det nemmere at være sikker på man forstår selve konteksten i interviewet.

Mit live interview var nemt at forstå, og der var en god kommunikation mellem interviewer og informant.

Ved telefoninterviews mister man ansigtsudtryk, kropsbevægelse og øjenkontakt.

I telefonen kan man dog hører tonefaldet og f.eks. hvis der bliver grinet. Tonefaldet kan være med til at afdække den givne situation.

Mine telefoninterviews blev gode, men sikkert endnu bedre hvis jeg kunne se deres kropssprog, samt havde øjenkontakt med informanten.

Der kan opstå forstyrrelser ved både live og telefoninterviews.

Telefonen kan miste signal og dermed blive afbrudt i samtalen.

Dette skete heldigvis ikke i mine interviews.

Ved live interviews kan man også blive afbrudt og forstyrret af forskellige grunde.

Dette skete ved mit live interview, hvor jeg interviewede socialrådgiveren på Hjørring krisecenter. Hun blev nødt til at gå midt i interviewet, da hun skulle hjælpe en kollega.

Det havde en indvirkning at vi blev afbrudt midt i samtalen. Da hun kom tilbage snakkede vi om noget andet end før hun gik.

Derudover kan der opstå problematikker ved interviews, som gør at det ikke er muligt at anvende interviewet. Det vil jeg beskrive i nedenstående afsnit.

5.10 Feltets sensitivitet

I dette afsnit beskrives feltets sensitivitet og hvilke konsekvenser dette har for specialet. Jeg lavede et interview med en pædagog fra Frederikshavn krisecenter, som udgik efter eget ønske. Da hun havde læst transskriptionen af interviewet var hun utilfreds med sine svar, og ville helst ikke at det blev anvendt i specialet. Informanten synes ikke hun svarede fyldestgørende på spørgsmålene, og at hun svarede irrelevant så jeg ikke kunne bruge hendes svar i specialet.

Undersøgelsesfeltet er meget sensitivt, fordi man har med en sårbare gruppe at gøre. Denne gruppe har været ude for noget traumatisk. Informanterne kan derfor ønske at beskytte kvinderne, når de interviews. Så selvom feltet er et sensitivt og tabuiseret område, er det vigtigt at der kommer mere fokus og opmærksomhed på feltet. Det er aktuelt da mange tusind kvinder lever med vold tæt inde på livet.

I det nedenstående afsnit fokuseres der på forskningskriterier.

5.11 Forskningskriterier

I dette afsnit beskrives forskningskriterierne, samt der konkluderes om kriterierne er opnået i specialet. I enhver forskning er det vigtigt, der er taget højde for kriterierne for sikre, at vi kan bidrage med ny videnskabelig viden.

For at lave videnskabelig viden skal det være valid og gyldig viden, som kan være med til at danne ny viden. En vigtig del af en undersøgelse er muligheden for gentagelighed og chancen for at kunne lave en lignende undersøgelse. Det er vigtigt at nedskrive hvordan man har lavet de forskellige procedurer, så andre kan skabe gyldig viden. For at ny viden er gældende skal det kunne laves af andre, hvor det samme resultat opnås. Den viden som opnås kan genere nye undersøgelser som resulterer i ny viden. Der er flere kriterier

som skal være opnået målingsvaliditet, reliabilitet og generaliserbarhed (Andersen 2010:97-98).

Målingsvaliditet omhandler at der måles det som man ønsker at undersøge. Det sker ved der er en overensstemmelse mellem teoretiske og operationelle begreber, så der ikke er tvivl om, at man har operationaliseret begreberne rigtigt. Således man teoretisk undersøger det man gerne vil (Andersen 2010:98-101).

I specialet har jeg anvendt semistruktureret interviews, til at opnå besvarelse af problemformuleringen. Interviewguiden hjælper mig til at komme ind på de relevante temaer og spørgsmål. Den første del af problemformuleringen besvares, da jeg får spurgt ind til deres relation med kvinderne samt hvordan ansatte bruger hinanden i deres arbejde. Den anden del af problemstillingen omhandlende forebyggelse kan besvares, da jeg direkte spurgt ind til hvordan de forebygger partnervold. Dette betyder at der måles det som ønskes. Målingsvaliditeten er middel i specialet, da jeg får besvaret problemformuleringen.

Reliabilitet vedrører gyldigheden af ens resultater. Så hvis undersøgelsen gentages skal resultatet gerne blive det samme (Andersen 2010:101).

I kvalitative undersøgelser er det umuligt at opnå de præcise samme resultater, da der tages udgangspunkt i informanternes subjektive oplevelser med fænomenet. I specialet betyder dette, at det er ansattes perspektiv på relationer på krisecentre samt hvordan de arbejder med forebyggelse, som er resultatet. Det resultat vil variere fra individ til individ man interviewer, og derfor vil det aldrig blive ens resultater som opnås.

Reliabiliteten i specialet er derfor lav.

Der er en relativ høj gennemsigtighed i specialet, da alle dokumenter sendt ud til krisecentrene er vedlagt som bilag. Der er en grundig gennemgang af hvordan jeg har anvendt metoden. Transskriberingsreglerne er beskrevet. Samtykkeerklæring, interviewguide og de transskriberede interviews er vedlagt som bilag.

Generaliserbarhed gælder om man kan overføre noget undersøgt til noget der ikke er undersøgt og er mere generelt. Det handler om hvorvidt der kan ske en generalisering fra mine resultaterne til at gælde en større population (Andersen 2010:105).

I kvalitative forskning hvor der arbejdes subjektivt orienteret besværliggøres muligheden for, at resultaterne kan gælde en større population.

I specialet som har et fænomenologisk perspektiv fokuseres der på informanternes livsverden. Dette gør det svært, at generalisere ud til repræsentativt udsnit af målgruppen, da livsverden er individorienteret. Ved at lave syv interviews med ansatte med forskellige stillinger er chancen højere for at kunne generalisere og skabe et bredere billede, end hvis man kun havde et interview. Jeg anvender dermed mere end en datakilde i specialet, hvilket forbedrer resultaterne.

Generaliserbarheden i specialet er lav, da det er svært at generalisere til en større population.

6. Analyse

I specialet er der blevet kodet to overordnede temaer: Relationer og forebyggelse. De vil hver indgå i analysen, så analysen består af to delanalyser. Under hvert tema inddeles analysen i underkategorier. Således relation indeholder kategorierne ansatte- beboere, ansatte imellem hinanden og beboere- beboere. Forebyggelse indeholder kategorierne inden for krisecentre og uden for krisecentre. I den første delanalyse anvendes Judy Kokkinn teori om professionelt socialt arbejde til at underbygge relationers betydning på krisecentre. I den anden delanalyse bruges Bjørgos teori om en helhedsorienteret forebyggelsesmodel til at forstå hvordan ansatte arbejder med forebyggelse. Der arbejdes med forebyggelse på forskellige måder. Dette vil blive belyst i analysen.

6.1 Relationer

6.1.1 *Ansatte - Beboere:*

Kvinder som kommer på krisecentrene skal forme en relation til ansatte.

Når kvinder ankommer på krisecentre bliver de mødt af en ansat, som skal vurdere om de kan få plads på centeret. I mødet mellem ansat og kvinden skal de begge to forholde sig til

hinanden. Der begyndes at skabes en relation mellem dem. Ud fra Judy Kokkinn teori om det først møde mellem socialarbejderen og klienten (Kokkinn 2005:117-118) kan man i denne situation argumentere for, at de ansatte kan være opmærksomme på at kvinden står i en krise, og at dette påvirker deres adfærd og handlemåder. De kan være meget kede af det, trætte, udkørte og dermed have svært ved at overkomme så meget. De ansatte kan give dem omsorg og forklarer hvordan de kan hjælpe kvinden. For at kunne hjælpe kvinden er det vigtigt, der skabes de rette relationer.

De ansatte ligger vægt på at relation til kvinderne er professionel, imødekommende og venlig. Således kvinden føler sig tryk og har lyst til at snakke med den ansatte. Relationen er særdeles vigtigt for at kunne hjælpe kvinderne. En leder fra Frederikshavn krisecenter siger følgende:

"[...] vi ser vores relationsarbejde til kvinderne som værende noget af det bærende i dette fordi når man kommer fra et brudt forhold hvor vold har været en del af dagsorden. Så har man brug for at skabe nogle relationer til mennesker som man lykkes med. Så der plejer vi at sige vi er i tæt relation med dem. Når de kommer og fortæller de nærmest hele deres livshistorie voldshistorie og så når man åbner sig meget for mennesker som os så bliver der skabt en dyb tillid"

(Bilag 6 s.4)

Ud fra citatet kan man forstå hvor væsentligt det er, at kvinderne får skabt nogle positive sunde relationer, da de ikke har haft det mens de blev udsat for vold. Man kan argumentere for at begrebet Judy Kokkinn kalder behandler relation (Kokkinn 2005 136-137) opstår på krisecentrene mellem ansatte og kvinderne. Ved at kvinden åbner op for den ansatte skabes der en tillid og dermed kan dannes en god relation mellem dem.

Kvinderne på krisecentrene får tildelt en kontaktperson, som skal holde styr på kvindens forløb. Så hvis der opstår problemer henvender de sig til deres kontaktperson. Det betyder der bliver skabt en meget tæt og tillidsfuld relation mellem dem. Dette ses også hos Frederiksværk krisecenter:

“Jeg fungerer som kontaktperson for 1-3 kvinder på krisecenteret, og dermed har jeg oftest en tættere relation til dem, da det er mig de primært henvender sig til. Derudover gør det sociale i huset også, at man får skabt en social relation til husets andre kvinder og børn”

(Bilag 4 s.2)

Den ansatte kan blive betydningsfuld for kvinden, da den ansatte har styr på deres forløb og at de kan komme til dem, hvis de oplever problemer. Dermed kan man sige at den ansatte bliver den betydningsfulde anden som Shulman skabte i 1999 (Kokkinn 2005:130). De kan blive vigtigt for kvinderne, fordi de kan føle det er dem som vil lytte til dem og støtte dem gennem denne proces.

Derudover pointerer socialrådgiver, at der samtidig skabes relationer til de andre kvinder i huset gennem det sociale der foregår i huset. De opbygger muligvis ikke en tæt relation, men mere en overordnet venlig og åben relation. De kan anerkende kvinderne, som individuelle personer og ikke som en samlet gruppe der har været ude for partnervold. Dette beskrives i Skjervheim begrebet blikket (Kokkinn 2005: 143) at når der sker en interaktion mellem personer, bliver de bevidst om hinanden. De eksisterer ikke længere bare som et objekt, men et subjekt med egne meninger og holdninger.

En anden faktor der har betydning for relationen mellem ansatte og kvinder, er hvor længe de bliver boede på krisecentrene. Det mest almindelige er op til tre måneder. Det kan ske at kvinderne bliver længere i specifikke tilfælde. Hvis kvinderne bor i huset i en kortere periode er der selvfølgelig ikke lang tid til at skabe en god, solid og tillidsfuld relation. Det er nemmere at skabe en god relation over tid. Dette skildrer en ansat fra Holstebro krisecenter:

“Dem som har været her i lang tid (fx mere end 3 mdr.) lærer jeg godt at kende og det samme med kvinderne at de får os lært godt at kende”

(Bilag 5 s.2)

Ifølge den ansatte er det gensidigt at de lærer hinanden at kende. Kvinderne lærer dermed også de ansatte at kende. Dette er med til at gøre det et trygt sted at være for kvinderne.

I nogle tilfælde bliver kvinderne i en længere periode på krisecenteret. Det påvirker hvordan relation udvikler sig. Det kan blive en tættere og mere tillidsfuld relation. De kan blive meget betydningsfulde for kvinderne, da de følger dem over lang tid. Dette forklarer en ansat fra Randers krisecenter:

“Vi har nogle som har været her i et år og det er meget meget sjældent men det sker også ind imellem. Det er klart der får man en anden relation til børnene vokser op så da bliver der da en anden relation end dem som er inde i en måned eller to”

(Bilag 7 s.3)

Den ansatte beskriver hvordan de også få en tæt relation til børnene, da de følger dem vokse op. Det kan skabe et særlig bånd mellem dem. De kan få helt andre relationer til disse kvinder end kvinder som kun er der en måneds tid. Man kunne argumentere for Judy Kokkinn ville mene at de ansatte kan skabe en tillid gennem relationen og være med til at hjælpe kvinden ud af den krise de befinder sig i (Kokkinn 2005:136-137). Dette vil være svære at gøre i en kort periode, hvor de ikke rigtigt når at lære hinanden at kende.

Delkonklusion

I første afsnit i analysen kan der konkluderes at ansatte bestræber sig på at være bevidste om den tilstand kvinden er i, når de ankommer til et krisecenter. Det er vigtigt der kan opstå den rette relation mellem ansatte og kvinderne, for at hjælpe kvinderne på den bedst mulige måde. Derudover har tid en indflydelse på hvordan relationen kan udvikle sig.

For at ansatte kan gøre deres arbejde er det væsentligt der er en god relation mellem den ansatte og kvinden. Det er en stor del af deres arbejde, at tale med kvinder om deres oplevelse med partnervold. De kan hjælpe og støtte kvinden i at opdage voldelig adfærd og hvor der har været modstand, så de bliver bevidste om dette. En socialrådgiver fra Hjørring siger det således:

“Rigtig meget af mit arbejde går på at snakke med kvinden om det hun har oplevet og lade hende få taletid men også støtte hende i hvor er det der har været flige af modstand”

(Bilag 10 s.7)

Det er ifølge socialrådgiveren vigtigt, at kvinden får lov til at tale om sin oplevelse med partnervold. Ud fra Judy Kokkinn teori om åbenhed for udtryk af følelser (Kokkinn 2005: 144-146) kan man argumentere for at ansatte gerne vil være åben for, at kvinden vil tale om svære følelser. Det vil hun gøre sit bedste for at kunne håndtere og være med til at hjælpe kvinden videre.

Dette bliver nemmere, hvis de har god kemi og føler de nemt kan tale sammen. En ansat på Randers krisecenter forklarer, hvordan det er godt at de kan være sammen med kvinderne på andre måder end bare samtaler. Dette kan være med til at forbedre deres relation til hinanden og dermed gøre det lettere at have de svære samtaler. Det beskrives på følgende måde:

“[...] og det bruger vi rigtig meget i samtalerne det at kunne være sammen med dem på andre måder fordi de mærker os mere og det giver os en relation og så bliver det nogle gange nemmere at snakke noget af det svære i samtalerne”

(Bilag 7 s.3)

Ved at de ansatte giver mere af sig selv, kan kvinderne lærer dem bedre at kende og føle sig tryg ved de ansatte. Med Shulman teoretiske betragtninger kan man sige at der sker en blanding mellem det professionelle og personlige 'jeg'. Hvor de både holder deres egne følelser og meninger for sig selv, men stadigvæk er sig selv i relationen. De kan således omstille sig følelsesmæssigt, så de tilpasser sig kvinden. De kan bruge hverdagssituationer til, at skabe en relation til kvinderne. Det kan være den ansatte fortæller om en film hun har set og så diskuterer de filmen.

Samarbejdet mellem ansatte og kvinderne kan blive bedre, hvis de skaber et godt forhold til hinanden. Dermed kan det gøre de ansattes arbejde nemmere, når de kender hinanden godt. Det pointerer en ansat fra Hjørring krisecenter:

“Det er jo ikke fordi de ikke skal oparbejde en relation til os men man kan sige hvis man nu har etableret samarbejde omkring nogen ting hvor man har god kontakt på den måde

forstået jeg kender hendes kroge og jeg skal ikke sige så meget for at hun forstår hvad vi taler om"

(Bilag 10 s.17)

Citatet forklarer hvordan en god relation kan være godt for den ansattes arbejde med kvinder. Ved et godt samarbejde eksisterer der et bedre flow, og det kan betyde der sker en hurtigere forandring hvorved kvinden får det bedre.

Delkonklusion

I dette afsnit kan der konkluderes at relationen er vigtig i det arbejde ansatte gør med kvinderne. Et godt samarbejde er væsentligt for, kvinderne tør åbne sig op og tale om deres situation. Derudover er det betydningsfuldt, hvor godt de kender hinanden, da det kan forbedre arbejdet med dem.

I relationen mellem ansatte og kvinder er det vigtigt, at ansatte forbliver professionel og tilbageholdende. Ansattes egne meninger og holdninger er irrelevante og det påvirker hvordan en relation bliver mellem dem. De kan således aldrig blive venner og opretholde en ligeværdig balance i en relation. En ansat fra Randers forklarer det således:

"Det bliver aldrig en privat relation men min den måde jeg arbejder på og min erfaringer det jeg synes jeg har det godt i det er også de godt må mærke hvem jeg er som person. De må gerne høre at jeg har set den her film og så snakker vi om det. Men der er også en klar skillelinje hvornår jeg synes jeg noget bliver privat"

(Bilag 7 s.3)

Den ansatte forklarer altså at der aldrig opstår en privat relation mellem dem, men at hun har erfaring med at kvinderne godt må se hvem hun er. Man kan argumentere for Judy Kokkinns teori om kontrolleret følelsesmæssig involvering (Kokkinn 2005: 146) også gør sig gældende for ansatte på krisecentre. De bestræber sig på at holde egne følelser og holdninger for dem selv. Ansatte vil forsøge at forholde sig professionelt til kvinderne.

Relationen mellem ansatte og kvinder på krisecentre skal være godt og tillidsfuldt, hvor de kan samarbejde sammen. Men det er vigtigt kvinden er og forbliver selvstændig. Kvinderne skal ikke blive afhængige af de ansatte. Dette skildrer en ansat fra Hjørring krisecentre sådan:

“ [nødt til som fagperson at have sådan lidt den her ydmyghed overfor vi skal ikke få kvinderne til og synes vi bliver uundværlig i deres liv”

(Bilag 10 s.19)

Den ansatte mener således at ansatte bør være respektfulde over kvinderne og deres selvstændighed. Kvinderne skal ikke føle sig afhængig af den ansatte. Dette beskriver Ohnstad (1993,1998) i begrebet 'kunstig relation', hvor han pointerer at klienten indtager en underlegen position over for socialarbejderen. Dette kræver derfor at socialarbejderen er varsom og ærbødig (Kokkinn, 2005:131). Der kan man argumentere for det samme sker for ansatte der arbejder på krisecentre. Kvinderne som er i en krise, kan dermed have svært ved at overskue mange ting på en gang. Her bliver de tit hjulpet af ansatte for en stund, for at give kvinderne lidt ro. Men kvinderne skal således ikke blive så afhængige af de ansatte, at de ikke kan klare sig uden dem. Som tidligere pointeret i analysen kan den ansatte blive den betydningsfulde anden (Kokkinn, 2005:130) for kvinderne. De kan muligvis blive så vigtige og betydningsfulde at de ikke kan forestille sig at de kan klare sig selv. Dette forsøger ansatte være bevidste om, når de arbejder med kvinderne. Ved at kvinderne ikke bliver afhængige af de ansatte gør det også nemmere, når de skal flytte væk fra krisecentrene. Når de flytter stopper kontakten mellem dem. En ansat beskriver det på følgende måde:

“ [det vil være uprofessionelt at vi skaber et bånd en relation som vare ved efter krisecenteret”

(Bilag 8 s.2)

Ifølge den ansat vil det være uprofessionelt, hvis kontakten varede ved efter opholdet. Sådan forholder det sig ikke på alle krisecentre. På både Frederikshavn krisecenter og Randers krisecenter kan de have kontakt med tidligere beboere. Det kan være gennem

telefonopringninger hvor kvinderne ringer og fortæller, hvis der er sket noget nyt i deres liv. Ellers kan det være billeder eller kort. På Frederikshavn krisecenter har lederen en Facebook side, hvor hun kan holde kontakten med tidligere beboere (Bilag 7 s.7; Bilag 6 s.13).

Delkonklusion:

Der kan konkluderes at det er væsentligt at en relation mellem ansatte og kvinder forbliver professionel. Dermed er det vigtigt man bevarer kvindernes selvstændighed, så de ikke føler de bliver afhængige af ansatte.

Der kan også være udfordringer i en relation. Det kan ske, hvis kvinderne ikke mener de bliver behandlet ordentligt af de ansatte, de føler sig misforstået eller bliver uvenner med en anden beboere. En ansat fra Frederikshavn krisecenter fortæller dette:

“Så vi tænker egentlig hvis de får udfordringer i en relation så er det rigtig godt at få det i forhold til os fordi så har de rigtig mulighed for at øve sig i at få det til at lykkes i stedet for de oplever at det mislykkes og hvis de ikke lige gør som man forventer af dem så bliver de udsat for vold men det gør de selvfølgelig ikke her hos os. Men vi bliver i relationen og holder fast på vi er her for at hjælpe dig uanset hvad der sker”

(Bilag 6 s.4)

Det som fremgår af citatet er at det er bedst, hvis de får en udfordring i relationen til en ansat. Det er fordi de så har mulighed for at lære, at håndtere udfordringen på en sund måde, hvor der ikke indgår vold. De får dermed succes med at skabe relationer til andre. Derudover kan ansatte også fungere mere som mægler, hvis nu beboere bliver uvenner. De kan således være med til at finde løsninger for udfordringen i relationen. En ansat forklarer det således:

“Det var en dansk kvinde og en afrikansk og de havde begge to børn med. Og de havde faktisk rigtig meget glæde af hinanden både børnene kunne lege med hinanden men også de to kvinder. De havde rigtig meget ud af at være sammen men så blev de sure på hinanden. Den ene blev sur på den anden og hvor vi tænkte det er bare så vigtigt for os at

hjælpe med at få det til at lykkes. At vi hjælper med at få snakket det igennem og snakket ud om det problem der nu har været” leder

(Bilag 6 s.4-5)

Af citatet fremgår det hvordan deres relation også kan være mere løsningsorienteret i forhold til kvinderne.

Således kan ansatte have forskellige roller, når der sker udfordringer i relationerne.

Delkonklusion

Der kan opstå udfordringer i relationer. Ansatte fungerer således som muligheder for at lykkes med relationer. Derudover kan ansattes relationer være mere løsningsorienteret, hvis beboere bliver uvenner på krisecentre.

Ud fra dette afsnit mellem ansatte og kvinderne kan man konkludere at ansatte lægger vægt på at der er gode, stabile og vellykkede relationer mellem dem. Både i forhold til at kunne arbejde med kvinderne, men også for at sikre kvinders tryghed på krisecentrene.

6.1.2 Ansatte imellem hinanden:

På Arbejdsmarkedet fungerer arbejdet ofte godt, fordi der eksisterer et samarbejde mellem kollegaer. Dette er især også gældende på krisecentre, hvor de er i kontakt med en udsat gruppe kvinder. Ansattes relations arbejde med kvinderne kan være følelsesmæssigt udfordrende for dem. Derfor bruger ansatte tit deres kolleger til at tale med. Det beskrives således:

“Det er vigtigt at tale og sparre med sine kollegaer, hvis der skulle opstå episoder/ situationer som har været svære eller påvirket en medarbejder”

(Bilag 4 s.3)

Citatet påpeger vigtigheden af at bruge sine kollegaer efter svære situationer. Således de får bearbejdet de følelser, som kan opstå i deres arbejde med kvinderne.

Det er således vigtigt der er et godt psykisk arbejdsmiljø, hvor man kan regne med hinanden, hvis der bliver behov for det. Dette skildrer en ansat fra Randers krisecenter sådan:

“En stor del af det psykiske arbejdsmiljø som er vigtigt vi har og vi har en struktur for det. Vi har et rigtig godt psykisk arbejdsmiljø og jeg tror det kommer sig af at det er planlagt og man hele tiden har mulighed for at sparre dele med hinanden”

(Bilag 7 s.9)

Det pointeres at det er vigtigt der er en struktur for at opnå et godt psykisk arbejdsmiljø. Ud fra de to citater som er anvendt, kan man argumentere for at ansatte bruger Biesteks teori om ‘Åbenhed for at udtrykke følelser’ (Kokkinn 2005: 144), når de taler med kollegaer om svære situationer. I stedet for at det er klienten socialarbejderen skal forholde sig til, er det i dette tilfælde en anden ansat. Ansatte skal være lyttende, forstående og kunne håndtere, når en kollega har brug for at få bearbejdet følelser. Det kunne være efter en samtale en kvinde.

Ansatte har et forholdsvis tæt og godt forhold til hinanden. De bliver i nogle tilfælde afhængige af hinanden f.eks. når de skal tale om svære episoder. Derudover har de forskellige roller de udfylder, som har betydning for deres kollegaer. Dermed kan man betragte deres forhold ud fra Jay Haleys (1963) begreb om komplementære relationer (Kokkinn, 2005: 131). I de ansattes relationer til hinanden kan der opstå asymmetri afhængig af deres positioner på arbejdspladsen. Jeg har f.eks. interviewet en leder fra Frederikshavn krisecenter og en socialrådgiver fra Frederikshavn krisecenter. I dette forhold kan der opstå asymmetri, da lederen har mere magt og indflydelse end socialrådgiveren (Kokkinn, 2005:131).

På en arbejdsplads kan der også godt ske udfordringer blandt kollegaer. Det kunne være i en situation, hvor de har forskellige løsninger på et problem. Sådan forholder det sig også på krisecentre. En ansat fra Frederikshavn krisecenter forklarer følgende:

“Vi kan heldigvis sagtens have faglige diskussioner og være både enige og uenige i alt muligt” [...] “Altså være uenig i hvordan tingene skal være men så der det heldigvis ikke værre end at det skal vi nok finde ud af”

(Bilag 9 s.15)

Den ansatte mener altså der godt kan være diskussioner blandt kolleger, men at der altid finder en løsning.

Krisecentrene har engagerede, forstående, lyttende og imødekommende ansatte, som er der for hinanden når det er nødvendigt. De har et komplementært forhold til hinanden, selvom de godt kan være uenige i nogle situationer.

Delkonklusion:

Der kan konkluderes at ansatte på krisecentrene har gode og nyttige relationer til kollegaer. Overordnet set er kollegaer til ansatte vigtige for, at ansatte kan gøre deres arbejde med kvinderne. De benytter hinanden til at tale om svære følelser, som kan eksistere på arbejdspladsen. Det skaber gode psykiske arbejdsmiljøer, som er relevant, når man arbejder med et sårbart og tabuiseret emne som partnervold.

6.1.3 *Beboere- Beboere:*

Når kvinderne kommer på krisecentre skal de ikke kun forholde sig til ansatte, men også til andre kvinder, beboere, som har været udsat for partnervold.

Ved at være på krisecentre møder de andre kvinder, som også har været udsat for vold.

Det kan være med til at skabe et bånd mellem kvinderne, da de kan forstå hinandens situation. Dette beskriver en ansat fra Hjørring krisecenter på følgende måde:

“ [...] de kan selvfølgelig godt have noget ud af at snakke med nogen som er i samme situation som sig selv. Det kan de godt have glæde ved. At historierne kan ligne hinanden og der er nogen som ligesom forstår det og sådan noget”

(Bilag 10 s.14)

Den ansatte mener således at kvinderne kan få glæde af hinanden og forstå hinanden på en måde ansatte ikke kan, da de har været i den samme situation.

Ud fra Jay Haleys (1963) teori om relationer (Kokkinn, 2005: 131) kan man argumentere for de danner en symmetrisk relation. I relationen er de ligeværdige og de danner et gensidigt venskab. Det kan bygge på fælles respekt, åbenhed og interesser.

Nogle kvinder har børn med på krisecentrene og ved at børnene leger sammen begynder kvinderne at bruge tiden sammen. Sådan kan en relation udvikle sig til et venskab. Dette skildrer en ansat fra krisecenter sådan:

“Og nogle knytter bånd og gør det også via deres børn leger sammen og så passer de hinandens børn indimellem. Og så på den måde vokser der et”

(Bilag 7 s.6)

Dette citat viser hvordan børnene kan være grunden til at et venskab opstår på krisecenteret.

Det modsatte kan også ske, hvor kvinderne ikke finder nogen på centeret de har kemi med. Dette forklarer en ansat fra Randers krisecenter:

“ Og nogle gange er der måske ikke den der vi kan sagtens omgås hinanden men vi får måske ikke lige kemi med andre”

(Bilag 7 s.6)

Kvinderne kan godt være i samme hus, men der opstår ikke et venskab blandt kvinderne.

Nogle kvinder vil helst ikke være social med de andre og vil helst bare være alene. Dette formulerer en ansat:

“Nogen ønsker ikke det sociale og vil helst være for sig selv”

(Bilag 5 s.3)

I citatet fremgår det at nogle kvinder på krisecentrene helst kun vil være for sig selv.

Derudover kan kvinderne også nogle gange bruges i den proces som den enkelte kvinde gennemgår. Det sker ved at kvinderne inspirerer hinanden og giver motivation for at arbejde videre med sig selv. De kan se hvordan der sker forandring, og ønsker at opnå dette dem selv. Det formidler en ansat fra Randers krisecenter:

“ Det der med at så er en kommet længere fordi de har boet længere i huset. Og så spejler man sig i den kvinde okay det er der jeg kan komme hen”

(Bilag 7 s.7)

Kvinderne kan altså blive inspiration for de andre kvinder igennem processen på krisecenteret. Man kan argumentere for at kvinderne anvender Skjervheim (1976) begreb blikket (Kokkinn, 2005: 143) hvor de opdager sig selv ved at se hvordan andre mennesker ser dem. De kan således begynde at forstå hvordan andre omfatter en. Dette nye perspektiv kan gøre at kvinderne opdager nye sider af sig selv, og dermed muligvis se hvordan, de kan opnå det samme som den anden kvinde.

Kvinderne kan altså få en god og stærk relation til hinanden, hvor der opstår venskaber. De kan ligeledes være med til at inspirere hinanden og motivere til at opnå det samme som dem.

På et krisecenter kan der også godt opstå en situation for en beboer, hvor det vil påvirke andre beboere på centrene. Så hvis en beboer har fået en dårlig nyhed, så spreder stemningen sig også til de andre kvinder. En ansat siger således:

“De kan også smitte hinanden med deres drama ikke også. Hvis vi nu har nogen kvinder der lidt nogen sådan det har vi jo imellem. Sådan nogen lidt drama queens ikke. Og det så hvis den ene nu har fået et eller andet brev fra familieretshuset hvor hun ikke har fået bopælen så kan det jo nemt smitte de andre ikke også”

(Bilag 10 s.15)

Ud fra citatet kan man forstå hvordan de kan påvirke hinanden. Så hvis der er en dårlig nyhed så smitter det af på de andre beboere.

Men der kan også være udfordringer ved at bo på et krisecenter med andre kvinder. En faktor som kan påvirke relationerne mellem kvinderne, er at de skal bo sammen og få en hverdag til at fungere med hinanden. Kvinderne skal måske dele badeværelse med nogle andre og der er kun et fælles køkken. Så det kan være en omvæltning fra at have boet for sig selv til at flytte på et krisecenter. Således kan der opstå hverdagssituationer hvor kvinderne bliver irriteret eller sure på hinanden. En ansat skildrer det sådan:

“Der bliver små irritationsmomenter hvorfor vaskede hun sit tøj altid lige når jeg skulle vaskes det eller åh jeg kan godt nok ikke lide ingefær hvorfor putter hun det i maden hele tiden ikke eller altså”

(Bilag 10 s.14)

Ud fra citatet kan man blive bevidst om at små hverdagssituationer kan forekomme blandt kvinderne på centrene, fordi de bor så tæt sammen samt de er under stort pres.

Nogle kvinder er så traumatiserede og kriseramte at de har svært ved at kunne forholde sig til andre kvinder. En ansat fra Silkeborg krisecenter fortæller følgende:

“ [...] Men oftest er det også sådan at de er så kriseramte at de har meget svært ved at indgå i nære relationer. Og så optaget af eget traume så det bliver svært sådan at drage omsorg eller danne bånd til andre”

(Bilag 8 s.4)

De formår ikke at kunne danne en relation til andre kvinder, da de er så kriseramte. De har nok i sit eget traume til at kunne håndtere andre kvinders voldssituationer og have overskud til at snakke om det. En anden grund til at nogle kvinder kan have svært ved at rumme andre, er hvis deres voldshistorie er meget forskellige. Så kan de have svært ved at rumme den andens traume.

En tredje faktor som kan påvirke deres relation til hinanden er deres kultur eller religion. Hvis de kommer med forskellige kulturer eller religioner og pludselig skal bo sammen med kvinder med helt andre kulturer eller religioner, kan det være udfordrende og skabe problemer i deres relation til hinanden. En ansat fra Frederikshavn krisecenter beretter følgende:

“ [...] andre gange er der andre ting som står i vejen kultur eller religion. Kan godt stå i vejen for at de kan have noget”

(Bilag 9 s.8)

Det den ansatte mener i dette citat er, at det kan være udfordrende for kvinder når de mødes med andre beboere med kulturer og religioner, som ligger langt fra deres egen.

Det kan være forbundet med visse udfordringer at bo på krisecentre sammen med andre kvinder, som har været udsat for partnervold. Der kan gå hverdag i den, hvor kvinder kan blive irriteret på andre over småting som f.eks. ikke kan lide den mad en beboer har lavet. Men også større problemer som ikke at kunne rumme hinandens traumer, eller have så forskellige kulturer at det er svært at bo sammen.

6.1.4 Opsummering på relationer:

Ud fra den første delanalyse kan man konkludere at de ansatte mener at relationer er meget vigtige og væsentlig for de seks krisecentre, som anvendes i denne undersøgelse, kan fungere optimalt. Det er vigtigt at der eksisterer gode relationer mellem ansatte og kvinderne for at de kan hjælpe kvinderne. Beboerne kan danne venskaber med andre kvinder. Det er essentielt at relationerne mellem ansatte er gode. De bruger hinanden til at håndtere svære følelser.

6.2 Forebyggelse

Det er vigtigt, at der er fokus på forebyggelse af partnervold. Både generelt ude blandt den danske befolkning og for ofre været udsat for partnervold. Så kvinderne kan undgå at blive udsat for vold i fremtidige forhold. Forebyggelse foregår både på krisecenteret hvor de arbejder med kvinderne, ude blandt befolkningen eller på nettet.

6.2.1 *Inde på krisecentre:*

De ansatte på krisecentrene arbejder med kvinderne på at forebygge partnervold. Det er gennem vold bearbejdelse, hvor de bliver klogere på hvordan forholdet startede, hvordan forholdt de sig til volden, blive klogere på hvorfor det var svært at sige fra samt blive bevidste om kontrollerende og voldelig adfærd. Så kvinderne kan undgå det når de skal i nye forhold. En ansat fra Silkeborg krisecenter skildrer det sådan:

“Så kan sige der er noget forebyggende i også at sikre kvinderne ikke kommer ud og lever i et nyt forhold hvor der også er vold. Og det handler meget om at kvinderne bliver bevidste om deres egen historie fordi hvis den ikke bliver brudt så vil de typisk forelske sig i en mand der har nogle af de samme træk og så vil der opstå nogle af de samme lidelser”

(Bilag 8 s.7)

Den ansatte mener det er vigtigt kvinderne bliver klar over hvilken slags mænd de bliver tiltrukket af, så de kan ændre deres præferencer og dermed undgå vold i deres forhold. Ud fra Bjørgos (2016) teori om forebyggelse af kriminalitet kan man argumentere for at begrebet 'sårbarhed' fra 'The risk management model' (Bjørge, 2016: 13) gør sig gældende i dette tilfælde, da ansatte arbejder på at forbedre de følgevirkninger som volden har forårsaget for kvinderne.

Derudover kan kvinderne tilbydes psykologhjælp samt de ansatte oplyser dem om vold. En ansat fra Holstebro forklarede at de forebygger på følgende måder:

“Vi forebygger ved at lave voldsbearbejdelse med kvinderne. Vi tilbyder psykologhjælp (kan få op til 10 timer). Giver kvinden viden omkring vold. Lærer hende at få øje på de røde flag ift. fremtidigt forhold”

(Bilag 5 s.4)

Der eksisterer altså forskellige tiltag for at forebygge partnervold.

På krisecentrene arbejder ansatte også med børn som har oplevet vold i deres familie. De arbejder terapeutisk med børnene for, at de kan få bearbejdet de oplevelser, som de har

haft med volden. Ligeledes for at sørge for, at børnene ikke begynder at have en voldelig adfærd. Den ansatte fra Silkeborg krisecenter fortæller:

“[...] vi blandt andet med at arbejde med børnene som er her fordi der er noget som viser ser er nogle ting der bliver det der hedder.... Der går gennem generationer og det her med børnene bliver vigtigt. Det er vigtigt at arbejde omkring børnene og arbejde terapeutisk omkring de børn som har lidet i en familie hvor der har været vold. Så de ikke er med til at gentage nogle mønstre. Det er i sig selv forebyggende”

(Bilag 8 s.7)

Den ansatte pointerer hvor vigtigt det er at arbejde med børnene. Det kan være et langsigtet forebyggelsesperspektiv for at undgå partnervold sker i fremtiden. Således arbejdes der også med at reducere følgevirkningerne af vold, ved der er fokus på børnene (Bjergo, 2016:13).

Ansatte på krisecentrene kan arbejde med pårørende til kvinder udsat for partnervold. De lærer hvordan de bedst muligt kan hjælpe og støtte kvinderne. En ansat fra Randers krisecenter siger sådan:

“Forebyggende kan også i tilfældet og så i forhold til pårørende. Der er mange pårørende som ser noget men ved ikke hvordan skal man gøre hvordan skal man håndtere det. Så det er en indirekte hjælp og støtte til kvinderne. Hvor pårørende har mulighed for at få tre samtaler”

(Bilag 7 s.10)

Det fremgår af citatet at pårørende kan få tre samtaler for bedre at kunne håndtere hvis en de kender udsættes for partnervold. Der kan argumenteres for at mekanisme ‘beskytte sårbare mål’ fra Bjørgos helhedsorienteret model (Bjergo 2016:2) er gældende ved denne forebyggelse. Det er fordi ved at hjælpe pårørende, så de kan støtte kvinder udsat for vold. Kvinderne kan klassificeres som et sårbar mål for kriminalitet, nemlig partnervold.

Nogle krisecentre er begyndt at anvende ambulante tilbud til kvinder udsat for partnervold. De tilbydes det samme som kvinder, som bor på krisecentrene. Det kan være gennem ambulante tilbud, at man kan tiltrække kvinder som ikke vil anvende krisecentre. En ansat fortæller om ambulante forløb:

“Så har vi lokalt i Randers kommune har besluttet også at give nogle penge til ambulante forløb vi har egentlig to tilbud kan man sige i huset. Men det ene er landsdækkende og det andet er lokalt kun for Randers borgere”

(Bilag 7 s.10)

En ansat fortæller om hvordan deres kommune har tilbudt ambulante forløb til kvinderne i denne kommune. Ligeledes her kan man argumentere for at Bjørgos model ‘The risk management model’ sårbarhed (Bjørgo, 2016: 13) eksisterer, da ansatte arbejder vold bearbejdende med kvinderne for at reducere følgevirkningerne af volden.

Det er således forskellige metoder, som anvendes på krisecentrene for at forebygge partnervold.

Delkonklusion:

For at forebygge partnervold arbejdes der med kvinder, børn og pårørende på krisecentre. Nogle af metoderne er bearbejdelse, ambulante forløb samt håndtering af vold. Der arbejdes forskellige med dem for at sikre at partnervold ikke forekommer igen.

6.2.2 Uden for krisecentre:

Forebyggelse af partnervold foregår også uden for krisecentrene. Det handler om at oplyse befolkningen om partnervold. Det sker bl.a. gennem sociale medier, oplæg om partnervold og uddannelse af andre fagpersoner.

Ansatte på Frederikshavn krisecenter har haft events, hvor de har været nede på gågaden og informeret om partnervold. En ansat beskriver det på følgende måde:

“[...] vi nogle gange lavet sådan nogle events hvor vi har stået nede på gågaden til kvindernes internationale kampdag. Så har vi stået nede på gågaden og delt kager som hedder øretæver. Så har vi stået ned på gågaden og delt øretæver ud fordi vi syntes det var sådan lidt symbolsk og forsøgte at komme i kontakt med folk og snakke med dem om hvad kender du til vold har du oplevet det i dine relationer”

(Bilag 6 s.17)

Citatet omhandler hvordan man kan informere om partnervold til den bredere befolkning. Ved at stå på gågaden kommer de ansatte i kontakt med en varierende mængde af mennesker. Det kan være kvinder, mænd, ældre mennesker, unge mennesker. Dermed kan de få budskabet om partnervold udbredt.

En anden metode krisecentrene anvender for at informere om partnervold er de sociale medier. Ved at bruge de sociale medier kan ansatte gøre danskerne opmærksomme på partnervold. En ansat fra Frederikshavn krisecenter forklarer således:

“[...] jeg er altid meget opmærksom på at dele forskellige ting på Facebook. Dele om at krisecentrene er her og hvorfor de er her”

(Bilag 6 s.17)

Den ansatte bruger Facebook til at oplyse om krisecentrenes formål.

Ved at dele informationer på sociale medier, kan der argumenteres for at Bjørgos mekanisme ‘beskytte sårbare mål’ (Bjørge, 2016:2) forekommer da det kan være med til at beskytte kvinderne.

Ansatte på krisecentrene holder også oplæg og foredrag på uddannelsesinstitutioner, foreninger eller klubber for, at fortæller om partnervold. En ansat beskriver det sådan:

“[...] jeg er ude at holde foredrag og oplæg på skoler og så uddannelsessteder i foreninger og klubber og kirker og alt muligt. Hvor jeg fortæller om krisecenter arbejdet”

(Bilag 6 s.18)

Gennem oplæg og foredrag kan de fortælle om deres arbejde på krisecentrene.

Ansatte holder også oplæg for andre fagpersoner og samarbejdspartner, hvor det kunne være relevant at de er opmærksomme på partnervold. Det kunne være sundhedsplejersker, som skal ud at tilse en baby hos en familie, hvor hun kan være bevidst om at partnervold kan foregå. En ansat fortæller sådan om at holde oplæg:

“[...] jeg har været ude ved sundhedsplejen en enkelt gang jeg har været ud at holde et oplæg. Det er jo lidt afhængig af om folk efterspørger det og gerne vil vide noget om det. Hvordan forebygger og så kan man sige det vi så kan når vi er ude og fortælle det er jo at det er jo så får andre fagpersoner sådan lidt et indblik i hvad kunne de spotte [...]”

(Bilag 10 s.25)

Den ansatte beskriver hvordan hun afhængig af efterspørgsel holder oplæg så andre fagpersoner kan få mere viden om partnervold.

Ved at holde disse oplæg kan man argumentere for, at Bjørgos teori om en helhedsorienteret model som indeholder at beskytte sårbare mål (Bjørgo, 2016:2), er gældende i disse tilfælde, da kvinderne er et sårbart mål som skal beskyttes af fagpersoner. Hvis der opda- ges at en kvinde bliver udsat for partnervold skal fagpersoner træde til og hjælpe kvinden ud af den situation.

En anden ansat forklarer hvordan det er vigtigt at samarbejdspartnerne får relevant viden om partnervold. Hun skildrer det således:

“ Det vi også forsøger det er at komme ud til vores samarbejdspartnere fordi det er jo lidt dem der på en eller anden måde er i kontakt med nogle af dem”

(Bilag 7 s.10)

Ansatt pointerer det er væsentligt at samarbejdspartnerne bliver klar over at partnervold foregår og bliver oplyst om dette emne. Ligeledes her kan man argumentere for at Bjørgos helhedsorienteret model kan anvendes. Det er mekanisme 6. beskytte sårbare mål (Bjørgo, 2016:2), som det handler om i disse tilfælde. Samarbejdspartnerne får viden, så de kan være med til at beskytte kvinderne.

Der er således mange forskellige metoder som anvendes uden for krisecentrene for at forebygge partnervold

Delkonklusion:

Der konkluderes at for, at forebygge partnervold skal man oplyse befolkningen om partnervold. Det foregår på forskellige måder såsom oplæg på uddannelsesinstitutioner, lærer fagpersoner om at spotte partnervold og informere om partnervold på sociale medier.

6.2.3 Opsummering på forebyggelse:

Ud fra den anden del af analysen kan man konkludere, at ansatte arbejder med forebyggelse på mange forskellige måder afhængig af om det er på krisecentrene eller uden for krisecentrene. Der anvendes forskellige metoder bl.a. sociale medier, oplæg til fagpersoner og voldsbearbejdelse.

Der arbejdes på individniveau med hver enkelt kvinde på centrene. Derudover arbejdes der også mere overordnet og generelt bl.a. med sociale medier og oplysning til befolkningen. Dermed forsøger ansatte på krisecentrene at forebygge bredt.

6.3 Opsamling på analysen:

Ud fra begge delanalyser kan man konkludere, at relationer er vigtige på krisecentrene. Dette gælder både mellem ansatte og beboere, ansatte imellem hinanden samt beboerne imellem hinanden. Relationer fungerer og virker forskelligt afhængig af målgruppen. Det vil sige de har forskellige formål. Ved ansatte og beboere kan relationerne skabe tryghed og tillid mellem dem. Ved ansatte imellem kan relationerne bruges til håndtering af svære følelser, som skal bearbejdes ved at tale med kollegaer. Ved beboere imellem kan relationerne anvendes til at blive forstået af andre som er i samme situation. Det kan muligvis være nemmere for beboere, at forstå hvad hinanden gennemgår af kriser. Dette er fordi alle beboerne har været udsat for partnervold. Ansatte arbejder på to måder med forebyggelse. Det er inden for krisecentrene og uden for krisecentrene. Det er forskellige metoder de anvender det indebærer voldsbearbejdning med kvinderne, sociale medier, oplæg til uddannelsesinstitutioner og oplysning til danskerne om partnervold.

7. Diskussion

7.1 Styrker og svagheder ved specialet

I dette afsnit vil jeg diskutere styrker og svagheder i specialet

Styrker:

En styrke i specialet er, at jeg får gjort tydeligt hvad jeg undersøger i mit speciale. Jeg får argumenteret for hvorfor det er kriminologisk relevant i min indledning.

Den ene undersøgelse jeg anvender i eksisterende forskning pointerer, at der internationalt eksisterer meget partnervold mod kvinder. Det tydeliggøres at det er en samfundsproblematik i hele EU, og dermed også Danmark og det gør at emnet bliver relevant at undersøge.

I begrebsafklaringen får jeg defineret de forskellige begreber, som vil blive anvendt i specialet. Det gør at læseren bliver klar over, hvordan jeg anvender et begreb. Dette kan muliggøre at der ikke opstår misforståelser.

Teorien om relationer fungerer godt i analysen. Dermed kan begreberne analyseres og gøre sig gældende på det empiriske materiale.

I specialet får jeg beskrevet interview processen. Jeg redegør for hvordan jeg har fundet informanterne, samt hvordan interviewer situationen fungerede.

Jeg får formuleret de transskriberingsregler som jeg har brugt, da jeg har transskriberet interviewene.

I specialet har jeg et afsnit om at feltet jeg undersøger er sensitivt og det bevidner om at jeg er bevidst om feltet jeg gerne vil undersøge.

Specialet undersøger det som jeg gerne vil og derfor er der målingsvaliditet til stede i undersøgelsen.

Opnået ny viden med resultaterne af undersøgelsen. Der kan konkluderes at relationer har vigtig betydning for krisecentrene. I forhold til forebyggelse kan der konkluderes at ansatte arbejder bredt og varieret både på og uden for krisecentrene.

Svagheder:

Den eksisterende forskning i specialet er mangelfuld. Jeg har ikke fundet andet forskning der undersøger relationer i forhold til partnervold. Der er ikke noget forskning jeg dermed kan arbejde videre ud fra.

Den eksisterende forskning om forebyggelse tager udgangspunkt i internationale indsatser for at forebygge partnervold. Mange af indsatserne er ikke prøvet i Danmark. Forskningen undersøger ikke forebyggelse på krisecentre. Det betyder desværre at jeg mangler viden, som kan jeg arbejde videre med som kunne bruges i interviewguiden.

Teorien om forebyggelse er meget bred og kan bruges på meget kriminalitet. Ud fra modellen kan jeg kun anvende 2 mekanismer som er relevante i forhold til partnervold. Dermed kan meget af teorien ikke rigtig anvendes.

Hvis jeg havde haft længere tid, skulle jeg have fundet en anden teori om forebyggelse, som var mere relevant for partnervold.

Interviewguiden kunne have været mere specificeret og fokuseret på relation og forebyggelse. Jeg skulle have spurgt mere ind til relations arbejdet som informanterne foretager sig på krisecentrene og dermed fået mere detaljeret besvarelser.

I forhold til forebyggelse skulle jeg have stillet informanterne mere opfølgende spørgsmål til voldsbearbejdelse med kvinderne.

En svaghed ved mit speciale er at mange af interviewene er lavet som telefoninterview. Dette var grundet Corona og dermed ikke mit eget valg.

Derudover foregår to af interviewene på skrift. Dette har muliggjort at der har opstået tvivl omkring enkelte spørgsmål. Dette kunne være undgået, hvis man sad overfor hinanden. Der er kun 7 interviews som er baseret på 6 krisecentre, derfor er der forskningskriterier som ikke er opfyldt.

Reliabiliteten er dårlig, da man ikke kan få samme svar fordi man har anvendt interviews. Dette vil aldrig kunne lade sig gøre når man bruger interviews.

Generaliserbarheden er dårlig, da man ikke kan generalisere det til at gælde på andre krisecentre i Danmark. Det gælder kun på de 6 centre, der er med i undersøgelsen.

I analysen er det svært at anvende teorien om forebyggelse på afsnittet om forebyggelse uden for krisecentrene. Dermed ville det have været bedre at finde en anden teori om forebyggelse som var mere relevant for partnervold.

7.1.1 Opsamling:

Ud fra dette kan man se at der både er styrker og svagheder ved mit speciale. Det er vigtigt man er bevidst om hvad der kan gøres bedre, samt hvilke ting i specialet som fungerer godt. Jeg kan konkludere at det var væsentligt, hvis jeg havde fundet mere eksisterende forskning om partnervold.

Ligeledes skulle jeg have fundet en anden teori omhandlende forebyggelse, som var mere relevant for partnervold.

En styrke i mit speciale er at jeg får redegjort for begreberne som anvendes.

En anden styrke er at interviewprocessen tydeliggøres. Så man er klar over hvordan det er foregået.

Dermed er jeg bevidst om hvordan jeg kan forbedre en anden fremtidig undersøgelse.

7.2 Mine fund og analyse i forhold til eksisterende forskning

I dette afsnit vil jeg diskutere mine fund og analyse i forhold til den eksisterende forskning. Der er ikke så mange undersøgelser, som har de ansattes perspektiv. Med mine fund og analyse kommer jeg med et nyt perspektiv og viden i forhold til den eksisterende forskning. Det er mere undersøgelser hvor man har fokus på ofrene, kvinderne. Det kunne være hvordan de har oplevet partnervold.

Derudover er der ikke rigtig noget forskning hvor der undersøges relationer på krisecentre eller relationer i forhold til partnervold.

Jeg kan heller ikke sige meget om forebyggelse i forhold til andre studier, da jeg kun har undersøgt hvordan ansatte arbejder med forebyggelse på få centre.

Det er begrænset hvor meget resultaterne kan anvendes i forhold til andet eksisterende forskning, da jeg kun har empiri fra 6 forskellige krisecentre fra rundt om i Danmark. Dermed kan det ikke gælde i alle kvindelige krisecentre i Danmark.

Det er desværre begrænset hvad mit speciale kan bidrage med til den eksisterende forskning.

Man kan diskutere om mine resultater kunne bruges som udgangspunkt for ny forskning i forhold til partnervold på krisecentre. Det kunne være forskning i om man kunne gøre andet for at hjælpe kvinder udsat for vold end at få dem på krisecentre. Dette snakker en af informanterne om i interviewet, og det kunne det være interessant at undersøge.

7.3 Diskussion om krisecentrene kan være forebyggende

Ansatte på krisecentrene har forholdsvis samme holdning til om forebyggelse kan ske på krisecentre eller udenfor. Men en ansat har en reflektering over hvor meget krisecentrene kan forebygge.

Under min samtale med socialrådgiveren fra Hjørring Krisecenter spurgte jeg ind til hvordan krisecentrene forebygger partnervold. Socialrådgiveren gav udtryk for følgende om forebyggelse:

“at vores kerneopgave er at hjælpe hende ud af volden. Hvis hun vil flytte herfra som alene kvinde som mor med børn i sin egen ny bolig har fået styr på sin forsørgelse hvis der er behov for det. Der er skilsmissegang i gang har været taget kontakt til familieretshuset om der er taget stilling og bopæl og samvær i et eller andet omfang. Så har vi egentlig som krisecenter lykkedes med at få hende ud af volden så har man hele forebyggelsesaspektet inden over”

(Bilag 10 s.)

Hun mener at når man har hjulpet kvinden ud af vold og der er styr på bolig, skilsmisse og samvær så hun kan klare sig selv, så har krisecentrene arbejdet forebyggende med kvinden.

Derudover pointerer hun at krisecentrene ikke kan styre eller forhindre at kvinderne ender i nye forhold, hvor de udsættes for partnervold. Ansatte kan lærer kvinderne at kende tegnene på at en mand har en kontrollerende og voldelig adfærd. Hun fortæller følgende:

“ [“Jeg tænker at det er meget svært at tro, at man som Krisecenter kan styre det indre hos en kvinde der gør at hun ikke i fremtidige forhold kommer til at falde for mænd af nogenlunde samme støbning af. Hun kan få nogle redskaber i den periode hun er her til at være opmærksom på hvis det nu er at han begynder allerede med sin at han kan bedst lide dig i rødt ikke fordi der er noget galt i at han siger han godt lide dig i en rød kjole. Men hvis der begynder og være lidt en systematik i nogen bestemte ting eller begynder sådan så er det

vigtigt at kunne lige huske hvad det kunne det her handler om få sat sin grænse og at få markeret sig og lade være med at gå for hurtigt ind"

(Bilag 10 s.10)

Ud fra citatet giver socialrådgiveren udtryk for at hun ikke føler at ansatte på krisecentrene kan være ansvarlig for at kvinderne ikke ender i nye voldelige forhold.

Ansatte fra andre krisecentre deler holdningen om at det forebyggende arbejde med kvinderne omhandler voldsbearbejdelse. Dette kan ses i delanalysen afsnit 6.2.1 bilag 8 s.7. Derudover kan det være samtaler med en psykolog, som kan hjælpe kvinden videre. Fra andre krisecentre er ansatte også enige med at en del af voldsbearbejdelsen omhandler at kende tegnene på den voldelige adfærd. Dette kan ses i afsnit 6.2.1 bilag 5 s.4. Dermed er de ansatte enige om at krisecentrene kan forebygge partnervold ved at bevidstgøre kvinderne om tegn på voldelig adfærd.

Socialrådgiveren fra Hjørring krisecenter mener også der skal være andre tiltag til at nå de kvinder som ikke vil være på et krisecenter. Hun beskriver det således:

"[...]Vi skal jo tænke af ud af de 38.000 kvinder som er udsat for fysisk vold om året er det 2000 som kommer på krisecentre så der er 36.000 kvinder som har behov for et andet tilbud"

(Bilag 10 s.)

Dermed pointerer hun at der er kvinder som lever i partnervold som ikke får den hjælp de har brug for, da de ikke kan se sig selv på et krisecenter.

I afsnit 6.2.2 bilag 7 s.10 og bilag 7 s.12 kan man se at andre ansatte er enige med socialrådgiveren, da de mener at nogle af deres samarbejdspartner skal informeres om partnervold. Dette er fordi samarbejdspartnerne har den primære kontakt med kvinderne. Så de kan dermed være med til, at spotte om en kvinde udsættes for vold.

Dermed er ansatte på krisecentrene enige i at forebyggelse også kan ske uden for krisecentrene og af andre fagpersoner.

Der hvor de ansatte adskiller sig er at socialrådgiveren fra Hjørring reflekterer over om og hvor meget krisecentrene kan forebygge partnervold. Hvor imod de andre ansatte pointerer at de godt kan forebygge både på og udenfor krisecentrene.

Dette lægger op til følgende spørgsmål *kan man forebygge på krisecentrene? Hvor meget kan man forebygge? og er forebyggelse noget kvinderne selv skal arbejde med via selvindsigt eller terapi?*

Som nævnt i forrige afsnit kunne en ny undersøgelse omhandle om krisecentre kan forebygge partnervold eller kunne man lave andre indsatser for kvinder udsat for vold end krisecentre.

7.3.1 Opsamling på om krisecentre kan være forebyggende

De ansatte er enige i at man kan forebygge på krisecentrene ved at voldsbearbejdelse. Ligeledes er de enige i at samarbejdspartner til krisecentrene skal kunne forebygge partnervold, da de er i kontakt med kvinderne. En ansat forholder sig kritisk til om hvor meget krisecentrene kan forebygge og om det er noget som kvinderne skal arbejde med selv. Dette giver spørgsmål som giver anledning til at lave ny forskning på området.

8. Konklusion

Ud fra specialets problemformulering vil jeg i det følgende afsnit konkludere mine resultater. Specialets problemformulering er følgende:

Hvilke betydninger har relationer på krisecentre set ud fra ansattes perspektiv samt hvordan arbejder ansatte på krisecentre med forebyggelse.

I specialet kan der konkluderes at de ansatte på krisecentrene finder relationer væsentlige for at krisecentre kan fungere og virke optimalt. Relationerne har forskellige formål men alle relationer er væsentlige for at gøre krisecentre til en god oplevelse for kvinderne. Det er vigtigt der dannes gode relationer mellem ansatte og kvinder på centrene, for at de kan hjælpe og støtte kvinden, således hun i fremtiden kan leve et liv uden vold. Derudover kan relationerne til ansatte virke tryghedsskabende for kvinderne på krisecentrene. Ligeledes

har relationerne stor betydning for hvordan beboerne oplever deres tid på krisecentrene. Beboerne kan skabe venskaber med andre kvinder og dermed føle sig en del af et fællesskab. Gode relationer til beboere kan være væsentlige, da de kan blive forstået af andre som er i samme situation som dem selv. Det kan være med til at skabe et stærkt bånd til hinanden. Igennem analysen er det blevet pointeret hvor vigtigt det er relationerne mellem ansatte er gode og støttende. De skal hjælpe hinanden følelsesmæssigt gennem det nogle gange hårde relations arbejde med kvinderne.

Ansatte arbejder overordnet på to forskellige måder med forebyggelse. Relationer til kvinderne har også en indflydelse på hvordan ansatte kan arbejde forebyggende. De arbejder på krisecentrene voldsbearbejdende med kvinderne for, at de kan undgå at komme i voldelige forhold igen. Ansatte arbejder også med børnene på krisecentrene for, at undgå de får en voldelig adfærd. Derudover kan de have samtaler med pårørende for, at informere dem om hvordan de skal håndtere volden, som en nær er udsat for.

Ansatte arbejder med forebyggelse uden for krisecentre ved at anvende sociale medier, holde oplæg på uddannelsesinstitutioner og for fagpersoner eller give oplysninger til danskerne om partnervold.

I specialet kan jeg konkludere om forskningskriterierne er opfyldt. Dette er redegjort for i metodeafsnit 5.11. Målingsvaliditet er opnået i undersøgelsen. Derimod er reliabilitet og generaliserbarhed ikke opnået. Dette har betydning for om resultaterne kan bruges som eksisterende forskning og med hensyn til videre forskning på området. Dette er beskrevet i afsnit 7.2, hvor jeg kan konkludere at empirien er for lille.

I specialet kan jeg konkludere at der var en del mangler og svagheder ved undersøgelsen. Dette er redegjort for i afsnit 7.1. En ting som er mangelfuld er min eksisterende forskning. Der skulle jeg have fundet mere relevant forskning om forebyggelse på krisecentre eller lignende forskning. Omhandlende relationer skulle jeg have fundet forskning om relationer i forhold til partnervold.

En anden svaghed ved specialet er teorien om forebyggelse som var mangelfuld og hvor store dele af teorien ikke var relevant for kriminalitet som partnervold. Der var desværre dele af analysen i forebyggelse uden for centre, hvor teorien ikke passede på empirien.

I diskussionen om krisecentre kan forebygge partnervold afsnit 7.3 konkluderer jeg at de ansatte mener, at i et vist omfang kan man godt forebygge partnervold ved at bruge metoden voldsbearbejdning med kvinderne. Derudover mener flere ansatte at en del af forebyggelsen skal foregå udenfor krisecentrene på andre anstalter med andre fagpersoner. Derudover stiller det nye spørgsmål som kan krisecentrene egentlig forebygge partnervold eller kan der være andre indsatser for kvinder udsat for partnervold som ikke indebærer et ophold på et krisecenter. Det giver anledning til ny forskning på området.

Litteraturliste:

- Andersen, L. B. (2010). Forskningskriterier. I L. B. Andersen, K. M. Hansen, & R. Klemmensen, *Metoder i Statskundskab* (s. 97-107). København: Hans Reitzels Forlag .
- Birkler, J. (2014). Fænomenologi . I J. Birkler, *Videnskabsteori en grundbog* (s. 103-111). København : Munksgaard .
- Bjørge, T. (2016). Introduction: A comprehensive model for preventing crime . I T. Bjørge, *Preventing Crime A holistic approach* (s. 1-35). London: Palgrave Macmillan .
- Brinkmann, S., & Kvale, S. (2015). I S. Brinkmann, & S. Kvale, *Interview Det kvalitative forskningsinterview som håndværk* (s. 185,238-240,261-263,411). København: Hans Reitzels Forlag.
- Cambridge, D. (u.d.). *Relation* . Hentet fra Cambridge Dictionary : <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/relation>
Hentet Maj 2022
- Colourbox. (u.d.). *Vold*. Hentet fra Colourbox : https://www.colourbox.dk/search/find?q=vold&media_type=image&editorial=&orientation=&resolution=&colour=&safesearch=&order=strict_constant_score
Hentet Maj 2022
- Council, E. o. (u.d.). *Europarådets konvention om forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet Istanbul konventionen*. Hentet fra Council of Europe: <https://rm.coe.int/1680685e22>
Hentet April 2022
- Danner. (2022). *Vold mod kvinder*. Hentet fra Danner : <https://danner.dk/vold-mod-kvinder>
Hentet Maj 2022
- Danner. (u.d.). *Materiel Vold* . Hentet fra Danner : <https://danner.dk/materiel-vold>
Hentet Maj 2022

Danner. (u.d.). *Økonomisk Vold* . Hentet fra Danner : <https://danner.dk/oekonomisk-vold>

Hentet Maj 2022

FRA. (2014). *Vold mod kvinder: en Eu-undersøgelse oversigt over resultater*. Hentet fra FRA European Union Agency For Fundamental Rights : <https://fra.europa.eu/da/publication/2020/vold-mod-kvinder-en-eu-undersogelse-oversigt-over-resultater>

Hentet September 2020

Kokkinn, J. (2005). I partnerskap med klienten/ brukeren - med endring som mål og med relasjonen som et medium . I J. Kokkinn, *Profesjonelt sosialt arbeid* (s. 117- 158). Oslo: Universitetsforlaget.

Lev, v. u. (2018). *Socialfaglig definition af psykisk vold*. Hentet fra Lev uden vold: <https://levudenvold.dk/for-fagfolk/lovgivningen/socialfaglig-definition-af-psykisk-vold/>

Hentet Maj 2022

Lokk. (2022). *Ophold på krisecenter*. Hentet fra Lokk: <https://www.lokk.dk/krisecentre/ophold-pa-krisecenter/>

Hentet Maj 2022

Ordbog, D. D. (u.d.). *Forebyggelse*. Hentet fra Den Danske Ordbog: <https://ordnet.dk/ddo/ordbog?query=forebyggelse>

Hentet Maj 2022

Rasmussen, N. (2014). *Ret til et liv uden vold*. Hentet fra Institut For Menneske Rettigheder : <https://menneskeret.dk/udgivelser/ret-liv-uden-vold>

Hentet Maj 2022

Socialstyrelsen. (2013). *Voksne, som lever med vold i nære relationer - Sociale indsatser, der virker* . Hentet fra Socialstyrelsen : <https://socialstyrelsen.dk/udgivelser/voksne-som-lever-med-vold-i-naere-relationer-sociale-indsatser-der-virker>

Hentet September 2020

Socialstyrelsen. (2019). *Mænd udsat for vold* . Hentet fra Socialstyrelsen:

<https://socialstyrelsen.dk/voksne/vold-i-naere-relationer/viden-om-vold/hvem-bliver-udsat-for-vold/maend-udsat-for-vold-1>

Hentet Maj 2022

Socialstyrelsen. (2019). *Seksuelle overgreb* . Hentet fra Socialstyrelsen :

<https://socialstyrelsen.dk/voksne/vold-i-naere-relationer/viden-om-vold/typer-af-vold/seksuelle-overgreb>

Hentet Maj 2022

Socialstyrelsen. (2020). *Kvinder udsat for vold* . Hentet fra Socialstyrelsen :

<https://socialstyrelsen.dk/voksne/vold-i-naere-relationer/viden-om-vold/hvem-bliver-udsat-for-vold/kvinder-udsat-for-vold>

Hentet Maj 2022

Socialstyrelsen. (2022). *Fysisk vold*. Hentet fra Socialstyrelsen :

<https://socialstyrelsen.dk/voksne/vold-i-naere-relationer/viden-om-vold/typer-af-vold/fysisk-vold>

Hentet Maj 2022

Universitet, A. (u.d.). *Metodeguiden Interviews*. Hentet fra Aarhus Universitet:

<https://metodeguiden.au.dk/interviews>

Hentet April 2022

World, O. H. (2021). *Violence against women*. Hentet fra World Health Organization:

<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>

Hentet Maj 2022

Aaberg, M., & Jørgensen, M. (2020). *Flere krisecentre for kvinder bekymrer: 'Vi frygter, at nogen bliver rige på at hjælpe voldsofre'*. Hentet fra DR:

<https://www.dr.dk/nyheder/regionale/midtvest/flere-krisecentre-kvinder-bekymrer-vi-frygter-nogen-bliver-rige-paa>

Hentet Maj 2022

